

නාට්‍ය හා රංග කාලව

ලෝක චාරිකා කේතයේ හා පාසල පෙළඹැස්ම
06 ශ්‍රේණිය

01. නාට්‍ය හා රංග කලාව පිළිබඳ සිද්ධාන්ත අධ්‍යයනය කිරීම.

- 1 පාඩම : මිනිසුන් අනුකරණය කරමු.
- 2 පාඩම : සතුන් අනුකරණය කරමු.
- 3 පාඩම : නාට්‍ය හඳුනාගනිමු.

02. ස්වකීය පරිනිවේදනය මෙහෙයවා පරිසරය ආශ්‍රිත අත්දැකීම් පාදකකොටගෙන නිර්මාණකරණයෙහි යෙදීම.

- 4 පාඩම : විවිධ වර්ග හඳුනාගනිමු.
- 5 පාඩම : සතුටු සිතින් අපි රඟමු
- 6 පාඩම : ජීවන අත්දැකීම් තුළින් ක්ෂණික නිරූපණ
- 7 පාඩම : මනසින් නව ලොව දකිමු. නව නිමැවුම් බිහි කරමු.
- 8 පාඩම : පරිසරයෙන් කතා ලොවට
- 9 පාඩම : පැරණි ජනකතා නව අර්ථකථන සහිත ව ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීම.

03. නාට්‍ය හා රංග කලාවේ සිද්ධාන්ත අනුගමනය කරමින් ප්‍රයෝගික ක්‍රියාකාරකම්හි නියැළීම.

- 10 පාඩම : නියම හඬින් දෙබස් කියමු. දෙබස් කියා රැගුම් රඟමු.
- 11 පාඩම : හැඟීම් ප්‍රකාශයට කටහඬ යොදා ගනිමු.
- 12 පාඩම : හඬ යොදමු.

04. නාට්‍ය හා රංග කලාවට සම්බන්ධ ශ්‍රී ලාංකේය සංස්කෘතියේ වෙනිතාසින පසුබිම පහෙදිලි කිරීම.

- 13 පාඩම : ජනකතා ආශ්‍රිත විවිධ නිර්මාණ කරමු.
- 14 පාඩම : හොඳ සිරිත් පිළිපදිමු.
- 15 ප්‍රශ්න පත්‍රය : බස්නාහිර පළාත් දෙවන වාර විභාගය 2018

සමීර නිශ්ශංක 0772805550 (sameenis@gmail.com)

මිනිසුන් අනුකරණය කරමු.

සමාජයේ විවිධ මිනිසුන් මුණගැසේ. විවිධ තරාතිරම්වල නිරත වන, විවිධ වයස් මට්ටම්වල පසුවන, විවිධ පාඨ හා උස මහත ඇති, විවිධ අදහස් ආකල්ප දරන, විවිධ හැසිරීම් ඇති නොයෙක් මිනිස් වර්ග ඒ අතර වෙයි.

මේ අය එක් එක් ස්ථානවල දී එක් එක් ස්වභාවයන් දරයි. උදාහරණ ලෙස වෛද්‍යවයෙකු හෝ හෙදියක රෝහලේ දී දෑක ගත හැකි ස්වරූපය රෝහලෙන් බාහිර ස්ථානයේ දී වෙනස් වේ. ගුවන් සේවිකාවක් ගුවන් යානයේ දී මෙන් බස් රථයේ දී කටයුතු නොකරයි. වෙරළ තීරයක දී හමු විය හැකි ධීවරයෙක් පොදු වෙළෙඳ සංකීර්ණයකදී ඔහුගේ ආම්පන්න කට්ටලයක් සමග අපට මුණ නොගැසෙයි.

එම වර්තවල ස්වභාවය, ඔවුන් හා සම්බන්ධ උපකරණ, භාෂාව හා කටහඬ, හැසිරීම් රටාව ආදිය පිළිබඳ ව අධ්‍යයනය කිරීම මෙම පාඨමේ අරමුණයි. අධ්‍යයනය කිරීමෙන් නොනැවතී එම වර්ග අනුකරණය කිරීම තුළින් සාර්ථක රඟපෑමක් කළ හැකි ය. නාට්‍ය නිර්මාණය කළ හැකි ය.

අනුකරණය කිරීම යනු යම් වර්තයක් ඒ ආකාරයෙන් ම නිරූපණය කිරීමයි.

ලෝකයේ බොහෝ නළු-නිළියෝ නාට්‍යයක රඟපෑම ආරම්භ කිරීමට පෙර දූඩ් කැපකිරීමක් කරමින් තම වර්තය (වර්ත) අධ්‍යයනය කරති. ලංකාවේ ද ඵ්වැනි උදාහරණ ඇත. ධර්මසිරි බණ්ඩාරණායක විසින් අධ්‍යක්ෂණය කළ ‘බවදුක’ සිනමා නිර්මාණය සඳහා පාරම්පරික නැට්ටුවෙක් වූ ‘පේදුරු’ නම් වර්තය නිරූපණය කළේ ජැක්සන් ඇත්තනි නම් නළුවා ය. ඔහු හඳුනාගොඩ ‘සේදුරු’ ගුරුත්තාත්සේ’ යටතේ මාස කීපයක් යාතුකර්ම හා ඒ හා සම්බන්ධ නැටුම් ආදිය ඉගෙනගත් බව කියවේ. (කියවන්න - පනාපුත්‍රගේ මතක වස්තුව)

විවිධ පුද්ගල ස්වභාවයන් නිරීක්ෂණය කිරීම සඳහා වෙළෙඳසැල්, රෝහල්, බස් නැවතුම්පොළවල්, මගුල්ගෙවල්, මළගෙවල් ආදී ජනයා ගැවසෙන ස්ථානවල යම් කාලයක් ගත කළ හැකි ය.

නමුත් ඵ්වැනි නිරීක්ෂණයන් කිරීමේ දී ඔබ ද පරිස්සම් විය යුතු ය. (දෙමාපිය හෝ වඩිහිටියෙකු ගේ සහය ලබා ගැනීම වඩාත් සුදුසු ය) අන් අයට නොදනෙන අයුරින් පුද්ගල නිරීක්ෂණ කිරීමට වගබලා ගන්න. හෙර රහසේ ඇතැම් පුද්ගලයන් ඡායාරූපගත කිරීමට යාම ආදිය ඉතා අවදානම් විය හැකිය. අවධාන නම් යමක් සටහන් පොතක සටහන් කර ගැනීම, රූප සටහන් ඇඳගැනීම ආදිය සුපරික්ෂාකාරීව කළ හැකි ය.

සමාජයේ ඵ්දිනෙදා හමුවන පුද්ගලයන් අතුරින් එක් අයකුගේ වර්යා රටාව අනුකරණය කරවන්න.

01. මාළු වෙළෙන්දා
02. හමුදා සෙබලා
03. මන්ත්‍රී ආරක්ෂකයා
04. බස් කොන්දොස්තර
05. වෛද්‍යවරයා

අභ්‍යාස (තෝරා ගත් එක් වර්තයකට අනුව පිළිතුරු ලියන්න) :

01. එහි සුලබව දක්නට ලැබෙන මිනිස් වර්යාවන් මොනවා ද?
02. එම වර්ත හා සම්බන්ධ උපකරණ මොනවා ද?
03. වර්තයට උචිත ලෙස භාවිත වන භාෂාව කොයි ආකාර ද?
04. එම වර්තය සඳහා සංවාද (පේළි 5ක්) ගොඩනගන්න.

2 පාඩම :

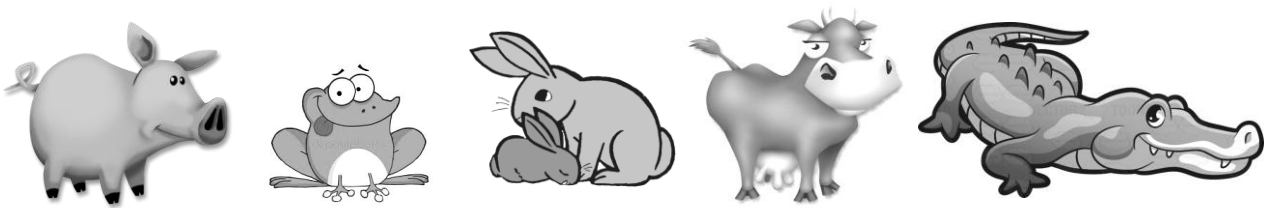
සතුන් අනුකරණය කරමු.

සත්ත්ව වර්ගයන් නිරීක්ෂණය කිරීම මගින් සත්ත්ව ලෝකයේ විස්මයජනක තොරතුරු දැනගත හැකි ය. ඒවා අපට වින්දනය කළ හැකි ය. සත්ත්ව වර්ගවල විශේෂ ලක්ෂණ හා ඉරියව් හඳුනා ගත හැකිය. සතුන්ගේ වර්ගයන්හි විවිධත්වය දැකීමට හැකිය.

දෙහිවල සත්වෝද්‍යානයට, පින්තවල අලි සුරැකම් මධ්‍යස්ථානයට, කැලණිය (වොටර් වර්ල්ඩ්) මත්ස්‍යයන් නැරඹීමට මෙන් ම යාල, විල්පත්තු, වැනි වනෝද්‍යානවලට සංචාරකයන් විශාල වශයෙන් ඇදී යන්නේ සතුන් දකබලාගෙන යම් ආස්වාදයක් ලබාගැනීමට ය.

දක බලා ගැනීමෙන් නොනැවතී සතුන් පිළිබඳ අධ්‍යයන හා විශේෂිත ගුණාංග අන්තර්ජාලයෙන්, පොතපතින් හා ඡාත්‍යන්තර රූපවාහිනී නාලිකාවලින් දැනගැනීමට උත්සාහ කරමු. සතුන් සතු විශේෂිත ගුණාංග අපේ ජීවිතවල දයාව, කරුණාව ආදී මානුෂික ගුණාංග වර්ධනය කර ගැනීමට උපකාරී කර ගනිමු. එය අන් අය සමඟ බෙදා ගනිමු.

වලන, ඉරියව් හා හැඩතල වැනි බාහිර සත්ත්ව වර්ගයන් අනුකරණය කිරීම, සතුන්ගේ හඬ අනුකරණය කිරීම, සත්ත්ව වර්ගවල සුවිශේෂී ලක්ෂණ (බල්ලාගේ කළ ගුණ දැක්වීම, නරියාගේ කපටිකම, කුහුඹියාගේ අත් නොහරින අධිශ්ඨානය...) ඉදිරිපත් කිරීම අදි නාට්‍ය ක්‍රියාකාරකම් ලෙස කළ හැකිය.

පැවරුම - සත්ත්ව වර්ග ඇතුළත් වන ජනකතාවක් නාට්‍යරූපී ව (සංවාද ඇතුළත් ව) ලියන්න.

අභ්‍යාසය (සාමූහික) -

“අභස කඩා වැටීම” කතන්දරය නාට්‍යරූපී ලෙස කථනයෙන් ඉදිරිපත් කරන්න.

වර්ග	සිදුවීම
i. භාවෝ	i. භාවාට සෙසු භාවුන් මුණ ගැසීම.
ii. ගෝත්තු	ii. භාවාට ගෝත්තුන් හමුවීම.
iii. මුවෝ	iii. භාවුන්ට හා ගෝත්තුන්ට මුවන් හමු වීම.
iv. කුළුහරක්	iv. භාවුන්, ගෝත්තුන් හා මුවන්ට හා කුළු හරක් හමු වීම.
v. සිංහ රාජයා	v. භාවුන්, ගෝත්තුන්, මුවන් හා කුළු හරකුන්ට සිංහයා හමු වීම.
	vi. සිංහයා හා කණ්ඩායමට අභස කඩා වැටුණු ස්ථානයට ගොස් පරීක්ෂා කිරීම.

අභස කඩා වැටීම

භාවා අත් දෙකින් මුහුණ වසාගෙන ගොරවමින් නිදා සිටියි. සැණෙකින් මහා ශබ්දයක් ඇසී එක් වර ම ඇහැරුණු භාවා බියෙන් ගැහෙමින් වටපිට බලයි. හේ උඩ බලයි. බිම බලයි. වටපිට බලයි. යළිත් උඩ බලයි. කකුල්වලට වැර දී දුවන්නට පටන් ගනියි.

කැලෑවේ දී බියපත් ව දිව යන භාවාට මුලින් ම හමු වන්නේ තමා ගේ යහළු භාවුන් පිරිසකි. භාවා එක් වර ම කථා කර ගත නොහැකි ව ගොත ගසයි. “කියාපත් යාළුවේ, කියාපත්. මොකද මේ හනි හනිකේ පස්ස නොබලා ම දුවන් යන්නෙ...?” කියා සෙසු භාවෝ විමසති. එවිට භාවා හනි දමමින්, උඩ බලමින්, “අ... අ... අභස කඩා වැටෙනවා. දුවපල්ලා... දුවපල්ලා...” යනුවෙන් බියෙන් පවසයි. මේ ඇසූ සෙසු භාවෝ ද දුවන්නට පටන් ගනිති.

ඔවුන්ට අතරමග දී හමු වන්නේ ගෝන යහළුවන් පිරිසයි. “අහවල් කාරණේකට ද මේ පස්ස ගිනි අරන් වගේ රේස් දුවන්නේ...?” ගෝන්නු සිය ගොරෝසු හඬින් විමසති. “අර පැත්තේ අහස කඩා වැටෙනවලු... ඉක්මන් නොකළොත් අපි ඔක්කොම දාලා පිච්චිලා යාවි” යනුවෙන් හාවෝ පවසති. හාවා, හා යහළුවන් සහ ගෝන්නු ද ඉදිරියට දුව යති.

මෙහි දී ඔවුන්ට මුව යහළුවන් හමු වෙති. “මොකද?... මොකද?... මේ මහා විපත්තියක් පාත් වෙලා වගේ” යි මුවෝ විමසති. එවිට සෙසු පිරිස මෙසේ පිළිතුරු දෙති. “ආං අහස පාත් වෙලා පොළොවට...” මෙහි දී මුව පිරිස කලබල වෙමින් “අපි කම්මුකුයි... අපි කම්මුකුයි... දුවමු දුවමු එහා කැලේට...” යැයි කියමින් දුවන්නට පටන් ගනිති. හාවා සමග හා, ගෝන, මුව පිරිස බියෙන් දුව යති.

අතරමග දී ඔවුන්ට මුණ ගැසෙන්නේ වණ්ඩ කුළු හරක් පිරිසකි. ඔවුහු ප්‍රචණ්ඩ ස්වරයෙන් මෙසේ විමසති. “මොකද බොලච් නිකම් හය බිරාන්ත වෙලා...? මොකාටවත් බය වෙන්න එපා. මේ අපි ඉන්නවා. ඇටකටු කුඩු කරල තමයි පස්ස බලන්නෙ.” එවිට සෙසු පිරිස පිළිතුරු දෙමින් “උඩ තියෙන අහස් විමන කඩා වැටෙනවා. අපි මේ දුවන්නෙ පණ බේරා ගන්නයි.” යනුවෙන් පවසති. කුළු හරකුන්ගේ ද කකුල් ගැහෙන්නට පටන් ගනියි. “බුදු අම්මෝ... අහස් විමන කඩා වැටෙනවා? දුවමු... දුවමු...” කියමින් ඔවුහු ද දිවීමට එක් වෙති. මෙම විපත්තිය දැන්වීම සඳහා සියලු පිරිස සතුන් ගේ රජතුමා වන සිංහ රාජයා හමු වීමට යති.

සිංහ රාජයා හාවා ඇතුළු සතුන් ගෙන් සිද්ධිය අසා, අහස කඩා වැටුණ ස්ථානයට යාමට තීරණය කරයි. එහි දී සිංහ රාජයා සිදු වූ සියල්ල අවබෝධ කරගනියි. හාවා නිදා සිටි ස්ථානය ආසන්නයේ වැටී තිබී බෙලි ගෙඩියක්, ඒ අසල ඉහළින් ඇති තල් ගසේ වියළි අත්ත දුටු සිංහයා, බෙලි ගෙඩිය අතට ගෙන මද සිනා පා “මෙන්න මේ බෙලි ගෙඩිය ඔය ජේත වෙළිච්ච තල් අත්ත උඩට වැටුණු වෙලාවේ ඇති වෙච්ච සද්දෙට තමයි අපේ මේ හා පැංචා කලබල වෙලා තියෙන්න...” යනුවෙන් පවසයි.

එවිට සෙසු පිරිස ද හිස් වනමින් “ඇත්ත නෙන්නම්. අපි ඔක්කොම රැවටුණා නේ...” යැ යි පවසති. හේතු නොදැන කලබල වීම නිෂ්ඵල කාරණයක් බව සත්තු අවබෝධ කරගනිති.

3 පාඩම :

තාට්‍ය හඳුනාගනිමු.

කකුල් තුන (කතාන්තරය)

එක ගමක යාලුවෝ හතර දෙනෙක් හිටියා. “අපිත් රස්සාවක් කරමු.” කියලා මේ හතර දෙනා පුළුං එකතු කරන්ඩ පටන් ගත්තා. අන්තිමේ දී පුළුං එකතු කරලා ගබඩාවක තැම්පත් කළා.

මියෙක් ගබඩාවෙ පුළුං කන්න පටං ගත්තා. බේරන්ඩ බැරි ම තැන බළලෙක් ගෙනාවා. ඊට පස්සෙ මියන්ගෙන් කරදර වුණේ නහැ.

යාළුවෝ කොයිතරම් සතුටු වුණා ද කිව්වොත් හතර දෙනා බළලගේ කකුල් හතර බෙදාගෙන ඒවා රන් රිදිවලින් පිරව්වා.

දවසක් බළලාගේ එක කකුලක් තුවාල වුණා. ඒ කකුල අයිතිකාරයා තුවාලට තෙල්පාන්කඩයක් බැන්දා. බළලා ලිප ළඟට ගියාම මේ තෙල්පාන්කඩේ ගිනි ගත්තා. උඟ පුළුන් ගොඩට දිව්වා. මුළු පුළුන් ගබඩාවම පිච්චුනා.

හතර දෙනා ම එකතු වෙලා මේ නඩුව පැමිණිලි කෙරුවා. නඩුකාරයා අන්තිමේට අහුවා “බළලා ඇවිද්දේ කකුල් කියෙන් ද?” කියලා.

තුවාල කකුල උස්සගෙන ඉතුර කකුල් තුනෙන් ඇවිද්දා කියලා කවුරුත් පිළිගනා.

ඔහෙම නං තුවාල කකුල අයිතිකාරයාට අනික් තුන් දෙනා වන්දි ගෙවන්න ඕනෑ කියලා තීන්දුව දුන්නා.

(ශ්‍රී ලංකාවේ ජනකතා - එස්. විජේසූරිය /ඒ. ජේ. ගුණවර්ධන /පී. ගනනාච්චිල්ලෙ)

කතාන්තරයක් යනු කුමක් ද ?

කතාන්තරය යනු සිද්ධි මාලාවක් සහිත, සංවාද ඇතත් ඒවා එතරම් ප්‍රබල නොවන, දීර්ඝ කාලීන කාල පරාසයක් තුළ විකාශනය වන, ශ්‍රාවකයා අරමුණු කරගත් අසා රස විදිය හැකි ප්‍රවෘත්තියකි.

‘කකුල් තුන’ නමින් ඉහත දැක්වෙන්නේ කතාන්දරයකි. කතාන්දරයක් යනු අසා හෝ කියවා රස විඳින දෙයකි. අසා සිටින්නා ශ්‍රාවකයා යනුවෙන් කියවන තැනැත්තා පාඨකයා යනුවෙන් හඳුන්වයි. කතාන්දරයක් එකවර හෝ කොටස් වශයෙන් රසවිඳිය හැකි ය. මහා පතරන්ග ජාතකය වැනි ඉතා දිගු කතා ඇත. ඒවායේ පරම්පරා ගණාවක් ගැන කියවෙන සිදුවීම් තිබිය හැකිය. දේශ දේශාන්තරවල සැරිසරන පුද්ගලයන් ඒවායේ කතා නායකයා ලෙස අපට හමුවිය හැකි ය. (උදාරහණයක් ලෙස සින්බැඩ්ගේ කතාව). කතාන්දරවල මුල-මැද-අග සහිත සිද්ධිමාලාවක් ද ඇත. වර්ත, සංවාද ආදිය ද ඇත. සංවාද වේදිකා නාට්‍යවල තරම් ප්‍රබල නොවන්නේ දීර්ඝ විස්තරවලින් කතාන්දර පැහැදිලි කළ හැකි නිසා ය. කතාන්දරය අසා සිටින්නට හෝ කියවන්න නම් භාෂා දැනුමක් ද තිබිය යුතු ය. එනම් කතාන්දර සාහිත්‍යමය ස්වරූපයක් ගනී. කතාන්දරයක් තනි පුද්ගලයෙකුට වුව ද නිර්මාණය කළ හැකි ය. එමෙන් ම තනිව රස විඳිය හැකි ය.

නර්මාණ (නාට්‍යය)

දෙවන ජවනිකාව

(ගම ගෙදර, ගමරාල බුලත් හපයි. ගම දුව වී කොටන අතර ගම මහගෙ හාල් කුල්ලක් රැගෙන පරික්සමින් ගමරාල වාඩිවී සිටින තැනට පිවිසේ).

ගම මහගෙ: මේ... ඇහුනද? හතේ මං කී දවසක් කව්වද මේ ගේ වට්ටට තියන පඳුරු ගොල්ලුව එළි කරලා දාන්න කියල. අද කපු මහත්තයත් එනවා කිව්වා දුවගෙ අර කටයුත්ත ගැන තීන්දුවක් අරං. ඉතිං ගෙදර දොරේ කළඑළියක්වත් තියෙන්න එපායැ මේ දවස්වල.

ගමදුව: ඒක විතරක් නොවේ ඕං දූන් කැලේ සත්තුත් මෙහාට එන්න බෝවෙලා.

ගමරාල: මාත් දක්ක කීප දොහක් නරියෙක් කැරකෙනවා මේ වත්ත පැත්තෙ.

ගමදුව: අනේ මගෙ දඩෝරිය හිටිය නම්.

ගම මහගෙ: ඔව් උඹේ දාංගලේ හින්ද තමයි ඒ බල්ලන් නැති වුණේ. (ගමරාලට) අවුරුද්දට වෙඩි පත්තු කරල බල්ල බයේ ගිය ගමන් තවත් නෑ.

ගමරාල: ඔන්න බල්ල ඉන්නවලු එපිට කන්දේ උඹලෑ පුංචි අම්මලාගෙ ගෙදර.

ගමදුව: අනේ තාත්තෙ මගෙ දඩෝරිය ගෙනත් දෙන්න.

(යමෙක් ඇත එනු දැක ගමරාල එබිකම් කරයි).

ගමරාල: අන්න කපු මහත්තය ද කොහෙද එනව වාගෙ ජේනව ඇත.

ගම මහගෙ: එහෙනම් තීන්දු කරගෙන ම එනව ඇති. (දුවට) කෙල්ලෙ පලයං ගේ ඇතුළට.

(ගමදුව පිටවේ. මහල් කපුවා පැමිණේ. ගම මහගෙ ඉලක්කට්ටුව පිළියෙළ කරයි).

ගමරාල: ආ... කපුමහත්තය වාඩි වෙත්ඩ එන්නකො ... කොහොම ද ඉතිං කටයුතු එහෙම (කපුරාල හරි බැරී ගැහී වාඩි වෙයි).

කපුරාල: අයෙත් අහල මම යමක් කළොත් ආයෙ ඒකෙ ආඩුපාඩුවක් නෑ. සේරෝම තීන්දු කළා.

ගම මහගෙ: (ඉලක්කට්ටුව පිළිගන්නවමින්) කපු මහත්තය අත ගහපු දෙයක් ආයෙ ඉතින් බලන්න ඕනෑ නැති බව දන්නෙ නැතිවයැ.

කපුරාල: දූන් ඉතිං සේරම හරි ... හැබැයි මෙතෙක් දෙනව කියාපුව ඔක්කොම කිසිම අඩු පාඩුවක් නැතිව දෙන්න ඕන.

ගම මහගෙ: අපේ ඉතින් වචන දෙකක් තියනවයැ කපු මහත්තයෝ කිව්වොත් ඉතින් කිව්ව ම යි. එහෙනම් අපි නැකත් දිනයක් තීරණය කර ගනිමු.

(බඩයක් ඇසෙයි. කෝටි එකක් ඇදගත් නරියා ගෙට ඇතුළු වී පසෙකට වෙයි. සියල්ලෝ පුදුම වී එකිනෙකාගේ මුහුණ බලති).

කපුරාල: (පුදුමයෙන්) මොකෙක්ද යකෝ ඒ.

ගමරාල: නරියෙක් වාගෙ.... කෝටි එකකුත් දාගෙන.... පුදුමයි

කපුරාල: මොනව. කවුරුවක්වත් වෙස් මුණක්වත් දාගෙන කොලොප්පමක්වත් ද දන්නෙ නෑ (නරියා දෙසට හැරී...ඳල් බුරුල් හැර) හෑ ආ මේ මොකද?

නරියා: නෑ මං මේ නිකං පොඩි ගනුදෙනුවක් ගැන කතා කරගන්න ආවා ... කමක් නෑ මට පරක්කු උනාට ... ඔහෙලගෙ කතා බහ ඉවර කරන්නකො.

කපුරාල: (පුදුම වී) නරියෙක් තේන්නම්

ගම මහගෙ: අනේ මට නං බයේ බෑ මල පිල්ලියක්වත් ද දන්නෙ නෑ.

ගමරාල: ඇත්තට කපු මහත්තය මෙහෙමත් නරි එයි ද කිසිම බයක් හැකක් නැතුව. මේක නම් මටත් තෝරාගන්න අමාරුයි.

නරියා: නෑ ... බයවෙන්න දෙයක් නෑ ... මම හොල්මනක් නෙවෙයි මේ එහා කැලේ ඉඳලයි ආවේ.

ගමරාල: ඉතින් මොකද මේ පැත්තේ.

නරියා: මට ඒ හැටි හදිස්සියක් නෑ.

කපුරාල: නෑ ඒකට කමක් නෑ කියන්න. මොකක් හරි වැදගත් දෙයක් වෙන්න එපායැ. නැත්තං මෙහෙම බයක් හැකක් නැතුව ඒව් යැ.

නරියා: ඒක නං ඇත්ත තමයි. ඉතාම වැදගත් දෙයක් මේ ... පරස්තාවක් ගැන ...

(සියල්ලෝ ම පුදුම වී එකිනෙකාගේ මුහුණ බලති)

කපුරාල: කා ගැනද?

නරියා: කියන්ඩ එකක්යැ දන්නවනෙ.

කපුරාල: නෑ අපිනං දන්නෙ නැහැ.

නරියා: ගම මහත්තයගෙ දෝනියැන්ද ගැන.

ගමරාල: (පුදුමයෙන්) කාටද?

නරියා: හරියට දන්නෙ නැතුව වගේ.

ගමරාල: මොනවද නරි උන්නැහැ ඔහේ මේ කතා කරන්නෙ විකාරෙන් ද. ඔල්මාදෙද ඒ ළමයා මේ එහා ගමේ ඉලංදාරියෙකුට තින්දු කරලත් ඉවරයි.

නරියා: එහා ගමේ ඉලංදාරියෙකුට තින්දු කරලත් ඉවරයි ? ඔහෙටයි පිස්සු. ඇ මටයි දෙන්න තින්දු කරල තියෙන්නෙ.

ගමරාල: පිස්සු හැදිව්ව නරියෙක් ද කොහෙද

ගම මහගෙ: (ගමරාලට) හනේ දෙයියනේ ... මොන විපත්තියක් ද මේ. තනි නරි එන එක මහ දෝසයක්ලෑ.

නරියා: මට ඇති කිසි පිස්සුවකුත් මගෙන් ඇති කිසි දෝසයකුත් නෑ.

කපුරාල: මේ මේ ඔහේට ළමයව දෙන්න තින්දු කළේ කවිද?

නරියා: කවුද ඉතිං දෙමව්පියෝ මිසක්.

ගමරාල: මොනවා....

නරියා: ගම මහත්තයට කිව්වෙ නැත්තම් දැන්වත් අහන්නකො ගම හාමිනේගෙන්.

ගමරාල: ගම හාමිනේ මොනවද කිව්වෙ.

නරියා: අහගන්නකො මට දුව දෙන්න පොරොන්දු වුනේ නැද්ද කියා.

ගමරාල: මොනවා! උඹ කිව්වද අපේ දුව මේ නරියට දෙනව කියල.

ගම මහගෙ: විකාරද මම ඔහොම දෙයක් කියයි ද?

නරියා: ගම හාමිනේට ටිකක් අමතක වෙලා වගේ නේද... හොඳට කල්පනා කරන්න.

ගම මහගෙ: උඹට දෙනව කිව්ව මගෙ දුව.

නරියා: ඔව්.

ගම මහගෙ: මොනවා!

නරියා: ඇයි මතක නැද්ද එදා කැලේ දර කඩන්න ආපු වෙලාවෙ දුවට කිව්ව.
තේව දෙන්තෙත් නරියටයි
තේව ගන්නෙත් නරියෙකුයි
තෝව දෙන්තෙත්
තෝව ගන්නෙත්
කැලේ ඉන්නා නරියෙකුයි

ගම මහගෙ: ඒ මම කිව්වෙ නිකමටනෙ, නරියෙකුට දෙන්න හිතාගෙනයැ.

නරියා: නිකමට උනත් කොහොමට උනත් කිව්වනේ ඉතින්. වචනෙට වැඩ කරන්න ඕනැ. අපේ ජාතියෙ නම් ඉතින් කිව්වොත් කිව්වමයි. මනුස්සයෝ වෙච්චම කොහොම වෙන්න ඕනැ ද.

ගමරාල: උඹ එහෙම එකක් කිව්වද කොහොම හරි

ගම මහගෙ: එහෙම එකක් නම් කිව්ව. කවිද ඉතින් මෙහෙම දෙයක් වෙයි කියල හිතුවෙ.

ගමරාල: ඇත්තටම කිව්ව ද?

ගම මහගෙ: ඔව්, ... කිව්වා ... කාටද බරක් හැල්ලුවක් තේරෙන්නෙ ඔහොම වචනවල.

නාට්‍යයක් යනු කුමක් ද?

නාට්‍යය යනු යම් කිසි අවස්ථාවක් හෝ සිද්ධියක් පාදක කොටගෙන, සංවාද හා රංග විධාන සහිත ව ලියන ලද පිටපතක් ඇති, රංගය සඳහා ම සූදානම් කළ, ප්‍රේක්ෂකයා අරමුණු කොට ගත් බලා රස විඳිය හැකි නිර්මාණයකි.

ප්‍රබල සංවාද සහ රංග විධාන ඇතුළත් නාට්‍ය පිටපතක් ඉහත දක්වේ. ඊට පාදක වී ඇති සිද්ධිය නම්, ගමේ කාන්තාවක් තම දුවට බැනවදින විට තෝව නරියෙකුට දෙන බව පැවසීමයි. මෙය අහන් හිටි නරියෙක් ගම දුව විවාහ කර ගැනීමට නිවසට පැමිණෙයි. මෙහි දක්වෙන්නේ නරියා නිවසට පැමිණි අවස්ථාව යි.

නාට්‍යයේ කතාව තේරුම් ගැනීමට අති බලවත් ම මාර්ගය එහි ඇති සංවාදයි (වර්ත කතාකරන්නේ සංවාද මගිනි). වර්තවල හැසිරීම් ලියා තබන විස්තරය රංග විධාන නම් වේ. ඒවා සාමාන්‍යයෙන් වරහන් තුළ දැකිය හැකි ය. නළුවන්ට රඟපාන්න අවශ්‍ය උපදෙස් රංගවිධානවල ඇත. ඒ පමණක් නොව සංවාදවලින් (දෙබස්වලින්) කිව නොහැකි, මුහුණෙන්, අංගවලන ආදියෙන් කළ යුතු දේ විස්තර කර ඇත්තේ රංග විධානවල ය.

නාට්‍යයක් යනු යමක් කර පෙන්වීමකි. නළු නිළියෝ එය සිදුකරති. නළු නිළියන් විසින් එය සිදු කරන විට එයට වේදිකාවේ පිටුපස සිට සහය දෙන තවත් බොහෝ පිරිසක් සිටිති. එය නැරඹීමට පැමිණි පිරිස ද ඉතා වැදගත් වේ. ඔවුන් පැමිණෙන්නේ ඒ වෙලේ සිදුවෙන දේ බලා යාමට ය. 'ප්‍රේක්ෂකයා' යනුවෙන් ඔවුන් නම් කෙරේ. නාට්‍ය නරඹන්නා නොහොත් ප්‍රේක්ෂකයා නාට්‍යයට ඉතාමත් ම වැදගත් ය.

කතාන්තරයක හා නාට්‍යයක ඇති සමානතා හා අසමානතා පහත ඇති වගුවේ සටහන් කරන්න.

	කතාන්තරය	නාට්‍යය
1	ඉහත සටහන ඇසුරින් වගුව සම්පූර්ණකර ගුරුතුමාට පෙන්වන්න.	මෙවැනි වගුවක් පොතේ සටහන් කරගෙන එය කළ යුතු ය

පැවරුම - සරල කතාන්තරයක් තෝරාගෙන, එයින් සරල නාට්‍ය පෙළක් නිර්මාණය කරන්න.

විවිධ වර්ත හඳුනාගනිමු.

මානුෂ හා අධිමානුෂ වර්ත යනු මොනවා ද?

මිනිසුන් හෝ සතුන් හැර වෙනත් වර්ත නාට්‍යවල, චිත්‍රපටවල ඔබ දැක තිබේ ද? අතීතයේ සිටියා යැයි කියැවෙන නමුත් අද සමාජයේ දැකගත නොහැකි, අද්භූතමාන, අද්භූත නැතහොත් පිටසක්වල වර්ත ගැන ඔබ අසා ඇතුළුවාට සැකයක් නැත. ඒවාට මනාකල්පිත වර්ත යනුවෙන් ද හැඳින්විය හැකි ය.

මානුෂ වර්ත නැතිනම් මිනිස් වර්ත ලෙස ම එවැනි වර්ත භාවිත කර නිර්මාණය වූ දේශීය, විදේශීය චිත්‍රපට රැසකි. මෑත කාලයේ ජනප්‍රිය වූ 'අලංකාර' චිත්‍රපටයෙහි පහතක සිරවූ භූතයෙක් පුදුම ක්‍රියා කරන ආකාරය එහි දැක්වේ. අරාබි නිසොල්ලාසයේ එන කතාවක් ඇසුරින් එය නිර්මාණය වී ඇත.

සුරංගනා කතා ඇසුරින් නිර්මාණය වූ 'ජැක් සහ බෝංචි වැල' කතාවේ මිනිසුන් කතා යෝධයෙක් සිටී. හාවෙක් පසුපස දිවගිය 'ඇලිස්' අපූරු විශ්ම ලෝකයකට ඇදී යයි. 'නිදි කුමාරි' කතාවේ කුරුමිට්ටන් පිරිසක් දැකගත හැකිය. පාවි ගිය දුහුල් මලකින් ඉපදුන 'ටින්කර්බෙල්' අපූරු යන්ත්‍ර නිපදවිය හැකි කුඩා සුරගනකි. මැජික්කරුවන්ගේ පාසලක් 'හැරි පොටර්' චිත්‍රපටයේ ඇත. දිවා කාලයේ මිනි පෙට්ටියක සැතපී සිට රාත්‍රී කාලයේ වඩුලෙක්ගේ වේෂයෙන් පියඹා විත් මිනිසුන්ගේ ලේ උරා බොන 'ඩ්‍රැක්වුලා', එමෙන් ම කතාකරන මකරුන්, පියාඹන අශ්වයන්, සුරංගනාවන්, කිඳුරන්, දෙවියන්, යක්ෂයන්, රාක්ෂයන්, පිසාවයන් වැනි අධිමානුෂ වර්ත බොහෝ වේ.

ජනකතාවල මෙවැනි වර්ත බහුලව දැකිය හැකිය. සමාජය තුළ පවතින නොයෙක් විශ්වාස ඇදහිලි අනුව ද කතාන්දරවලට මේවා ඇතුළත් කර ඇතැයි සිතිය හැකි ය. රසවත් අවස්ථා නිර්මාණය කිරීමට පමණක් කතාකරුවා අධිමානුෂ වර්ත යොදාගෙන නැති බව පෙනේ. එවා මගින් සමාජයට ප්‍රබල පණිවුඩ ලබා දෙයි. මිනිස් ආකල්ප වර්ධනය කිරීමට මෙම වර්ත උපකාරී වේ.

මානුෂ හා අධිමානුෂ වර්ත නිරූපණය කිරීමේ දී

- ★ සිනමා හෝ රූපවාහිනී නාට්‍ය නිර්මාණවලදී මෙන් නොව අධිමානුෂ වර්ත වේදිකාවේ නිරූපණයේ දී බෙහෙවින් මානුෂ ස්වරූපයෙන් ඉදිරිපත් කිරීමට සිදු වේ. එම නිසා ඒවායේ සියුම් ලක්ෂණ අධ්‍යයනය කිරීමට සිදු වේ. සාමාන්‍යයෙන් දකින වර්තයක් මෙන් නොව හිතෙන් නිර්මාණය කරගත් වර්තයක වර්ත ලක්ෂණ ද හිතෙන් නිර්මාණය කිරීමට සිදු වේ.

උදාහරණයක් වශයෙන් යක්ෂයෙක් නිරූපණය කිරීමට සිදුවුවා යැයි සිතන්න. යකා කථය. එළියට නෙරා ආ දත් ඇත. කෙස් දිගු ය. ඇඟ පුරා රෝම වැටී තිබේ. ගෙල වටා මිනී හිස් කබලක් සහිත මාලයක් පැලඳ සිටී. හිසේ අං දෙකක් ද තිබිය හැකි ය. ඒ අප මනසින් සිතා සිටින යකා ය. නමුත් යකාට එම සාම්ප්‍රදායික පෙනුම නොමැතිව ඉදිරිපත් කළ නොහැකි ද? යකාගෙන් නිරූපණය විය යුතු නපුරු බව, බියකරු බව වෙනත් ආකාරයකට ඉදිරිපත් කරන්නේ කෙසේදැයි සිතා බැලිය හැකි ය.

- ★ යම් කතාන්දරයක අධිමානුෂ වර්ත යොදා ගැනීම නිසා එහි අද්භූත බව, විශ්මිත බව, බියකරු බව, හාසය, විරත්තය, විරූපී ස්වභාවය ආදිය ඉදිරිපත් කිරීම පහසු ය. එය මානුෂ වර්තයක් මගින් කරනවාට වඩා සාධාරණ ලෙස, නිර්මාණශීලී ලෙස කල්පිත වර්තයකින් යොදා ගැනීමෙන් නිරූපණය කිරීම පහසු ය. තර්කානුකූලය. සාමාන්‍ය මිනිසෙකුට අතුරුදහන් විය නොහැකි මුත් දෙවියෙකුට එසේ කළ හැකි ය. මායාකාරයෙකුට බලලෙකු මිනිසෙකු බවට පත් කළ හැකි ය. දිය කිඳුරියකට මුහුදු පතුලේ දී වුව හුස්ම ගත හැකි ය.

- ★ මානුෂ අධිමානුෂ වර්ත අඩංගු නිර්මාණ හා එහි එන වර්තවල ස්වභාවය අධ්‍යයනය කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම :- සිසුන් කණ්ඩායම් දෙකක් ලෙස මානුෂ අධිමානුෂ වර්ත යොදා ගනිමින් ක්ෂණික නිරූපයක් ඉදිරිපත් කරන්න.

පැවරුම : නිර්මාණ තුළ ඔබ දැක ඇති අධිමානුෂ වර්තවල ලේඛනයක් සකස් කරන්න.

5 පාඩම :

සතුටු සිතින් අපි රඟමු

යම් රඟපෑමක් කිරීමේ දී ඔබට අවශ්‍ය දේ මොනවා ද? රජ වර්තයක් කරන්නට ඔබ සූදානම් යැයි සිතමු.

පාසල් නිළ ඇඳුමෙන් රජෙක් නිරූපණය කළ නොහැකි ය. ඒ සඳහා ඔටුන්නක්, සාලුවක් වැනි ඇඳුම් පැළඳුම් අවශ්‍ය වේ. කඩුවක්, මකුටයක් වැනි රංග භාණ්ඩයක් අවශ්‍ය වේ. වාඩිවීමට සිංහාසයක් අවශ්‍ය වේ. රජ මාලිගාවක පසුබිමක් වේදිකාවේ පිටුපසින් දිස් වේ නම් අගනේ ය. මුහුණට රැවුලක් අලවා අංගරවනය කර තිබේ නම් වඩා හොඳ ය. මේ දේවල් සමඟ රඟපෑම වඩාත් පහසු ය.

ඇඳුම් පැළඳුම්, අංග රවනය, වේදිකා පසුතල ගැන පසුවට කතා කිරීමට තබා අප රංග භාණ්ඩ ගැන කතා කරමු. එවා යොදාගෙන ක්ෂණික නිරූපණවල යෙදෙමු. මේ පාඩම වෙන් වන්නේ රංග භාණ්ඩ නොහොත් රංගෝපකරණ එහෙමත් නැතිනම් “නාට්‍යෝපකරණ” ගැන සාකච්ඡා කිරීමට ය.

නාට්‍යෝපකරණ යනු මොනවා ද?

රංගනයේ දී උපයෝගී කරගන්නා භාණ්ඩ “නාට්‍යෝපකරණ” නම් වේ. (Props) නැතහොත් (properties) යනුවෙන් ඉංග්‍රීසි බසින් හඳුන්වයි. නාට්‍යෝපකරණ ආහාර්ය අභිනයට අයත් අංගයකි. නළුවෙකු තම රඟපෑමේ පහසුවට, එසේත් නැතිනම් තම වර්තය වඩාත් සාර්ථකව කිරීම සඳහා නාට්‍යෝපකරණ යොදා ගනී. නාට්‍යෝපකරණ සමඟ යම් වර්තයක් නිරූපණය කරන විට එම රඟපෑම හොඳින් කිරීමට ලොකු විශ්වාසයක් තළාවකට ලැබේ. ප්‍රේක්ෂකයාට ද වර්තය හඳුනාගැනීමට උපකාරී වේ. නමුත් නාට්‍යෝපකරණ නැතිව රඟපාන නාට්‍ය ද ඇති බව මතක තබා ගන්න. උදාහරණ ලෙස දික්තල කාලගෝල වැනි නාට්‍යධර්මී නාට්‍යවල නාට්‍යෝපකරණ භාවිත නොවේ.

නාට්‍යෝපකරණ සංකේතාත්මකව භාවිතා කළ හැකි ය. එනම් කඩුවක් වෙනුවට ලී කැබැල්ලක්, මුහුණ බලන කණ්ණාඩිය වෙනුවට කෙසෙල් කඳකින් ගත් හතරැස් පතුරු කැබැල්ලක්, නැවකින් මුහුදේ ගමන්කරන ආකාරයට රෙදි කඩක් හා කොඩියක් වැනි ආදේශක භාණ්ඩයක් භාවිතා කිරීම සිදු වේ. ඒවා සොකරි, කෝලම්, යාතුකර්ම, ශාන්තිකර්ම ආදියේ බහුලව සිදු වේ.

රංගනයක දී යොදාගන්නා උපකරණ නොහොත් නාට්‍යෝපකරණ මගින් සිදුවන ප්‍රයෝජන මොනවා ද?

- ★ උපකරණ භාවිතය තුළින් රංගය වඩාත් තීව්‍ර කිරීම.
- ★ සාමාන්‍ය උපකරණවලට වඩාත් ම සමීප සමාන බවක් ඇති උපකරණ යොදාගැනීමෙන් පහසුවෙන් හා ක්ෂණික ව ප්‍රේක්ෂකයාට වර්තය හඳුනාගැනීමට හැකි වීම.
- ★ පරිහරණය කිරීමේ නිවැරදිතාව අනුව නාට්‍යෝපකරණය රංගනයට වඩාත් බද්ධ වීම.

පංතිකාමර නාට්‍ය ක්‍රියාකාරකම්වල එක ම භාණ්ඩය උපකරණ කීපයක් ලෙස ද යොදාගත හැකි ආකාරය
කෝදුව - කඩුවක් ලෙස, වේවැල ලෙස, වයලින් “බෝ” එක (අලුව ලෙස) ලෙස යොදා ගත හැකි ය.

පෑන - සිරිත්පරයක් ලෙස, බටනළාවක් ලෙස යොදා ගත හැකි ය.

කොස්ස - හැරමිටිය ලෙස, රිටක් ලෙස යොදා ගත හැකි ය.

කවකටු පෙට්ටිය - ජංගම දුරකථනයක්, ටැබ් එකක්,

ක්‍රියාකාරකම :

අඩි කෝදුවක්, ලී කෝටු, පුටු, පැන්සල්, පොත්, බැග්, මේස ආදී පන්ති කාමරයේ ඇති සහ අවට පරිසරයෙන් ලබාගත හැකි ද්‍රව්‍ය කීපයක් උපයෝගී කර ගෙන ක්ෂණික නිරූපණ ඉදිරිපත් කරන්න.

අභ්‍යාස (පිළිතුරු ලියන්න) :

01. නාට්‍යෝපකරණ යනු කුමක්ද ?
02. නාට්‍යෝපකරණ පරිහරණයේ දී පරිකල්පන ශක්තිය අවශ්‍ය වන්නේ ඇයි.

ජීවන අත්දැකීම් තුළින් ක්ෂණික නිරූපණ

සංභිදේ දෙයියන්ගෙ පාමුල
කඳුළු තියලා එන වෙලේ
වැව් කොණේ තනි එකා ඉඳලා
දිවුල් හෙව්වද උඹේ කුසේ...

වී දෙපැලක් උගස් කරලා
ගෙනත් ඇති පංචායුදේ
අලි හිතක් ඇයි අඩිය තිබ්බේ
පොඩි පුතා සැතපුනු කුසේ

අඳුර ඇඳගෙන ඇත්තු ඇවිදින
හරිම මුසල මණ්ඩියේ
වැවේ දෙවියනි මේ තියෙන්නේ
අපි උදේ කෑ වැල් අලේ

කණාමැදිරියෝ එළිය නිවලා
ගුලි වෙලා ඇති මගෙ පැලේ
ගහක් මුදුනට හඳන් නැගලා
බලා ඉන්නැති මර බයේ

රැහැයියෝ ඔය ජප කරන්නේ
වැදුම් ගෙදරක මන්නරේ
පොඩි එකා ඇහැ පියාගන්නැති
දකින්නට පෙර කිරි කලේ

මිරිස් හේනක දුව පනින්නට
පුතත් එක්කල මහ වණේ
නංගියේ උඹ ඇවිත් යනවද
හීනයක හෙට කළුවරේ

පද රචනය -	සුනිල් දයානන්ද කෝණාර
ගී තනු -	සුජීව හෙට්ටිනන්ත්‍රි
ගායනය -	සමන් ලෙනින්

ඉහත ඇත්තේ මෑත කාලයේ ජනප්‍රිය වූ ගීතයක්. ඇත පිරිසර ගමක ගොවිතැන් බතක් කරගෙන ජීවත් වූ දුප්පත් පවුලක කාන්තාව අලියෙක් පාගලා මියයනවා. ඇය ඒ වන විට ගැඹිණියක්. කුසේ සිටි දරුවයි අම්මයි දෙන්නම මේ කියන තරුණ තාත්තට අහිමි වෙනවා. ඒ ඉතාමත්ම දුක්බර කතාව ලස්සනට ගීතයක් වෙලා තියනහැටි බලන්න. මේක අහනකොට අනිවාර්යයෙන් ම කාගෙන් ඇස්වලට කඳුළු එනවා. මේක නිර්මාණකරුවාට අත්දැකින්නට ලැබුණු ඇත්ත පුවතක් වෙන්න ඇති. නමුත් දැන් ඒ සිදුවීම කියන්න බැරිතරම් අපූරු නිර්මාණයක්.

ඔබේ ජීවිතේ මේ වගේ දුක්බර පුවත් අසන්නට ලැබිලා නැද්ද. අපෝ ඕනෑ තරම් ඇති. පසුගිය වකවානුව ලොව වෙළා ගත් කොරෝනා රෝගය නිසා මිනිස් ජීවිතවලට මොනතරම් කේදවාචකයක් අත්වුනා ද?

සෞම්‍යස් සහගත, දොම්නස් සහගත හා භාසාමය අවස්ථා ආදී සුවිශේෂී අවස්ථාවන් දෛනික ජීවිතයේ අපට නිතරම අත්දැකින්නට සිදු වේ. ඒ අතර මංගල අවස්ථාවලට සහභාගි වීම්, සමීපතමයෙකුගේ අවමංගල අවස්ථාවක්, විභාගයක් ජය ලැබූ සතුටුමත් අවස්ථා, නොසිතූ අවස්ථාවක තෘගයක් ලැබීම, ආදරයෙන් හැදූ සුරතලෙක් අහිමි වීම, සරපයෙක් කියා ලණු කැබැල්ලකට බියවී දිවගිය අවස්ථාවක්, ගමනක යාමට සූදානම්ත් බස් නැවතුම්පොළේ සිටින විට ඇඟට කපුටු වසුරුපිඩක් වැටුන අවස්ථාවක් ආදී විවිධ අවස්ථා ඇතුළුව සැක නැත.

එවන් සුවිශේෂී අවස්ථා ක්ෂණික නිරූපණ මගින් ඉදිරිපත් කළ හැකි ය. .

ක්ෂණික කිරූපණ මාතෘකා කීපයක්

01. නොදන්නා රටක විශාල සාප්පුවක අතරමං වූ අවස්ථාවක්.
02. මිතුරන් සමඟ කොමඩු ගෙඩියක් කපාගෙන කමින් සිටියදී එහි පණුවන් ඇති බව දැනගැනීම.
03. බස් රථයක ගමන්ගනිමින් සිටිය දී ටිකට්පතක් ගැනීමට මුදල් නොමැති (අමතක වී) බව දැනගැනීම.
04. නොකළ වරදකට තම පියාව අත්තඩංගුවට ගැනීමට පොලිස් නිලධාරීන් නිවසට පැමිණීම.
05. බිම තිබී අනුලාගත් ටිකට් පතකින් ඔබට පළමු දිනුම හිමිවීම (රුපියල් ලක්ෂ 100ක්).
06. මළගෙදරක සහභාගි වී ආපසු පැමිණෙමින් සිටිය දී මියගිය කෙනා මගදී හමු වීම.

ක්ෂණික නිරූපණ :

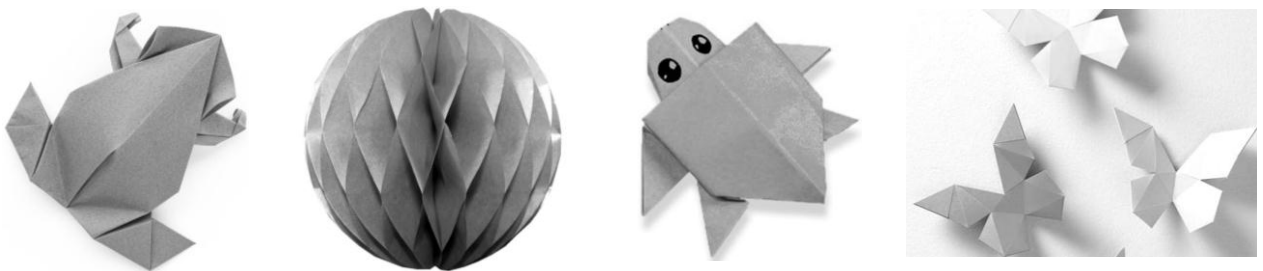
- ★ ක්ෂණික නිරූපණයක් යනු පෙර සූදානමකින් තොර ව ඉදිරිපත් කරන නිරූපණයක් බව පළමු වාරයේ පාඩම්වලදී ඉගෙනගනිමු. (7 වන පාඩම)
- ★ ඉහත මාතෘකා කීපයක් ලබා දී ඇත. එයින් එකක් අනුව මිනිත්තු 3,5 අතර කාලයක (ඒකල) ක්ෂණික නිරූපණයක් ඉදිරිපත් කරන්න.
- ★ ඒ සඳහා ඔබට නිරූපණය සැලසුම්කිරීමට අමතර මිනිත්තු 5ක කාලයක් ලබා ගත හැකි ය.
- ★ ඉහත දක්වා ඇති මාතෘකාවලට අමතර ව නිර්මාණශීලී වෙනත් මාතෘකා ද ඉදිරිපත් කළ හැකි ය.
- ★ ඔබ කැමති, ඔබට වැඩියෙන් දැනුන ජීවන අත්දැකීම් තුළින් සාමූහික ක්ෂණික නිරූපණයක් ඉදිරිපත් කරන්න. ඒ සඳහා ඔබ 3-6 අතර සාමාජික සංඛ්‍යාවකගෙන් යුත් කණ්ඩායමක් එකතු වී සාකච්ඡා කරන්න.

ක්ෂණික නිරූපණයක් කිරීමේ දී-

01. නාට්‍යෝචිත අවස්ථා සහිත සිදුවීම් හඳුනා ගන්න. (නාට්‍යෝචිත අවස්ථා යනු නාට්‍යයකට සුදුසු කුහඹලයක් ඇතිකරන, ගැටුම්කාරී හා වේදිකාවක් මත ඉදිරිපත් කළ හැකි සුවිශේෂ වූ අවස්ථා ය)
02. එම අවස්ථා ප්‍රතිනිර්මාණය කරන්න. (ප්‍රතිනිර්මාණය යනු තෝරා ගන්නා අවස්ථාවට ඔබේ අත්දැකීම් ද එකතුකර, සාරවත් ව ඉදිරිපත් කිරීමයි).
03. ජීවන අත්දැකීම්වලට ඇතුළු වී ඒවා සත්‍ය ආකාරයෙන් නිරූපණය කිරීම උත්සහ ගන්න.
04. නිරූපණයන් අවසානයේ ඒවා පිළිබඳව සංවර්ධනාත්මක ලෙස ප්‍රතිවාදී කණ්ඩායම් විවේචනය කිරීම මගින් අඩුපාඩු සකස්කරගෙන සාර්ථක රඟපෑමකට මනා පිටුවහලක් ලැබෙනු ඇත.

7 පාඩම :

මනසින් නව ලොව දකිමු. නව නිමැවුම් බිහි කරමු.

කඩදාසිවලින් නිර්මාණය කරන ලද නිර්මාණ කිහිපයක් ඉහත දක්වේ. ඊට අමතර ව A4 කඩදාසියක් උපයෝගී කර ගෙන කළ හැකි වෙනත් නිර්මාණ මොනවා ද? අවානක්, රොකට්ටුවක්, කඩල ගොටුවක් වැනි සරල නිර්මාණ අප කාටත් ඉතා පහසුවෙන් කළ හැකි ය.

ක්‍රියාකාරකමක් වශයෙන් A4 කඩදාසිය බැගින් ගෙන අප දන්නා හෝ නොදන්නා විවිධ නිර්මාණ කිරීමට උත්සහ කරමු. කවුරුත් නොකරන මට්ටමේ නව නිර්මාණයක් කළ හැකි නම් වඩාත් සාර්ථක ය.

නිර්මාණකරණය සඳහා පරිකල්පනය හෙවත් මවාගැනීමේ ශක්තිය අවශ්‍ය වේ.

(මිනිස් අප කාටත් එම හැකියාව ඇත. නමුත් සමහර සිසුන් මනස වෙහෙසවා හිතතත්තට තරමක් කම්මැලි බවක් දක්වති. මවාගැනීමේ ශක්තිය ද අනිවාර්යයෙන් ම වර්ධනය කළ යුතු කුසලතාවකි. වර්ධනය නොකළොත් අපට එම හැකියාව අහිමිවනු ඇත).

පරිකල්පනයෙන් යුතුව යම් නිර්මාණයක් කිරීම සඳහා පළමු ව මනසින් සූදානම් විය යුතු ය. මුල පටන් හිත වෙහෙසවා වෙනස්, වෙනස් ආකාරවලින් වෙනස්, වෙනස් පැතිවලින් සිතා බැලිය යුතු ය. (සමහර විට A4 කඩදාසිය කීප වාරයක් නමා බැලීමට සිදු වේ).

අලුත් දෙයක් නිර්මාණය කිරීමට නම් පවතින තත්ත්වයන් වෙනස් කළ යුතු ය. (උදාහරණයක් ලෙස A4 කඩදාසිය සම්පූර්ණයෙන් වෙනස් කළ යුතු ය. කඩදාසියක් යනු යමක් ලිවීමට හෝ දවටනයක් ලෙස භාවිත කිරීමට ඇති දෙයකි. නමුත් බෝට්ටුවක් සැදූ විට එහි ස්වරූපය සම්පූර්ණයෙන් ම වෙනස් වේ).

අප අවට ඇති මේ සෑම දෙයක් ම යම් යම් අයගේ පරිකල්පනයන්ගේ ප්‍රථිපල වේ. යාන-වාහන, ගොඩනැගිලි, යන්ත්‍ර-සූත්‍ර, භාණ්ඩ හා මෙවලම් ආදී සියල්ලම නිර්මාණය වී ඇත්තේ වෙනස් ආකාරයට හිතපු අය නිසා ය. ඔවුන්ගේ පරිකල්පන ශක්තිය සාර්ථක ලෙස මෙහෙයවා ඇති නිසා ය.

එදිනෙදා ජීවිතයේ නිර්මාණකාරී ක්‍රියාවන් සඳහා පරිකල්පන ශක්තිය ඉතාමත් ම වැදගත් වේ.

නාට්‍යයක් වැනි නිර්මාණයක් කිරීමට අවස්ථාවක් ලැබුණොත් ඇතැම් කම්මැලි සිසුහු අන්තර්ජාලයේ නැතිනම් ජනමාධ්‍යවල දුටු කුමන හෝ නිර්මාණයක් අනුකරණය කර පෙන්වීමට පෙළඹෙති. නමුත් ඔබ එසේ නොවිය යුතු ය. වෙනත් අයෙකුගේ නිර්මාණයක් අනුකරණය නොකොට ස්වතන්ත්‍ර හැකියාව දියුණු කළ යුතු ය. නාට්‍යකරණයේ දී පරිකල්පනය වඩාත් වැදගත් වේ.

(නාට්‍ය සම්බන්ධයෙන්) පරිකල්පනය වර්ධනය කරගැනීමට නම්,

01. පොත්පත් කියවන්න (විශේෂයෙන් ළමා කතා, ජනකතා, කෙටිකතා, නවකතා, කවි ආදිය...).
02. නාට්‍ය පිටපත් (නාට්‍ය පෙළ) කියවන්න (පුස්තකාලයෙන් ලබාගත කියවන්න /හැකිනම් මිලදී ගන්න).
03. නාට්‍ය හා නාට්‍ය පිළිබඳ වැඩසටහන් නරඹන්න (රංග භූමි, සොදුරු අඟුණ ආදිය...).
04. තමා කළ නිර්මාණ පෙන්වා ඒවා පිළිබඳ ගුරුවරුන් හා වැඩිහිටියන් සමඟ සාකච්ඡා කරන්න.
05. මිතුරන් සමඟ එක්වී විවිධ නිර්මාණයන් සැලසුම් කරන්න, ඒවා ඇසුරින් නිර්මාණ සිදු කරන්න.

8 පාඩම :

පරිසරයෙන් කතා ලොවට

ක්‍රියාකාරකම

විවිධ පරිසර අත්දැකීම් ලැබෙන සේ පරිසරය නැරඹීමට අවස්ථා ලබාගන්න (නිවස අවට හෝ පාසල අවට ස්ථානයක වුව මෙය කළ හැකි ය). විවිධ තැන්වලට ගොස් මද වේලාවක් නිරීක්ෂණය කරන්න. නිදහස් මනසකින් එසේ කරන විට අප සොහොදනමේ සුන්දරත්වය එතරම් විඳි නැති බව ඔබට දැනේවි. සොහොදනමේ පරිසරය මොනතරම් රසවත් දැයි හැඟේවි. එහි මොනතරම් ඉගෙනගන්න දැ තිබේ දැයි සිතේවි. සොහොදනමේ පරිසරයෙන් ගත් අත්දැකීම් පාදක කොට ගෙන අලුත් ම කතාවක් නිර්මාණය කිරීමට දේවල් රැසක් ඒ තුළින් හමුවේවි. එයින් එක් දෙයක් රැගෙන කුමන හෝ කතාවක් ගොඩනගන්න. දුටු ස්ථානයක්, සතෙක්, දෙයක්, අවස්ථාවක් හෝ සිතුවිල්ලක් ඇසුරින් කුඩා කතාන්දරයක් නිර්මාණය කරන්න.

උදා:- පරිසරයේ දී ගසක් උඩ සිටි ලේනකු තමාගේ කුඩුවෙන් වැටුණු පැටියකු කටින් ගෙන නැවතත් කුඩුවේ තැබීමට උත්සාහ දැරීම - කපුටෙක් ඒ දෙස බලා සිට පැටියා ඩැහැගැනීමට උත්සාහ දැරීම - අනිත් ලේනුන් හඬ නගා කෑ ගැසීම - කවුඩකු එතැනට පැමිණ කපුටාට කොටා පන්නා දැමීම.

ඔබ ලද අත්දැකීම් ඇසුරින් හෝ ඇසුපිරු අත්දැකීම් ඇසුරින් සාර්ථක නිර්මාණයක් කිරීමට හැකි ය.

මෙම සියලු කතාන්දර ගොඩ නැගීම සඳහා පාරිසරික අත්දැකීම් ඉවහල් වී ඇත. භාවා, ඉබ්බා, නරියා, වඳුරා, වලහා, කොටියා, සිංහයා, බුරුවා වැනි සතුන් ද වේ තුඹස, ගංගා, ඇළදොළ, ගල්තලාව, කඳුමුදුන් වැනි ස්ථාන ද, වලාකුළු, මල්, ගේ දොර වැනි ද්‍රව්‍ය ද, ඉරු නැගීම, අවිව, සවස් ගත වීම, වැස්ස අදි අවස්ථා ද, කපටිකම්, සොරකම්, මෝඩකම්, කම්මැලිකම්, උත්සාහයවන්තකම් වැනි ගුණාංග ද එම අත්දැකීම් සමඟ මුසු කොට කතාන්දර නිර්මාණය වී ඇත.

ඔබ කියවා ඇති ජනකතා, ළමා කතා, ජාතක කතා ආදියේ සිද්ධි ගළපා ඇති අයුරු බලන්න. එම කතාන්දර සියල්ලෙහි ම මුල මැද අග මනාව සංකලනයෙන් යුතු ව සිද්ධි ගළපා ලියා ඇත. කතාවක් මැද, අග, මුල මාරුකර කිවහොත් අසා සිටින්නාට අවබෝධ නොවේ. (උදාහරණයක් ලෙස ඉහත ලේන් කුඩුවේ සිද්ධිය අනුපිළිවෙළ මාරුකර කියා බලන්න).

ජනශ්‍රැතිය තුළ අපට හමුවන බොහෝ කතාන්දර මේ ආකාරයේ පරිසර අත්දැකීම් මත නිර්මාණය වූ ඒවා ය. ජන සාහිත්‍යයේ මෙතෙක් බිහි වූ කතාන්දර ගොන්නට අලුත් කතාන්දර අපට ද මේ ආකාරයෙන් ගොඩ නගා එකතු කළ හැකි ය.

පැවරුම - පහත සඳහන් පරිසර අත්දැකීම් පාදක කොටගෙන කතාන්දර ගොඩනගන්න.

1. කුඹුරක් මැද සිඳෙමින් පවතින දිය වළක් - මාළු දෙදෙනෙක් - කක්කුට්ටෙක් - දියවළ දෙස බලා සිටින - කොකෙක්.
2. කැලයක අඹ ගසක් - අත්තක කුඩුවක් - කුරුලු පැටවුන් දොරට වඩින දවසක් - ගස යට තුඹසක් - ඉන් එළියට එන නාගයෙක් - කුරුලු මවගේ හැඩිමක් - තුඹස අසලට එන මුගටියෙක්.
3. පූසෙක් - කේක් කැල්ලක් - බල්ලෙක් - කේක් කැල්ලට මාන බලන කපුටෙක් - රැවටීමක්.
4. මඩ වළක නෙළුමක් - මී මැස්සෙක් - නිල මැස්සෙක් - සමනලයෙක් - මල් නෙළන ළමයෙක්.

9 පාඩම :

පැරණි ජනකතා නව අර්ථකථන සහිත ව ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීම.

අතීතයේ විසූ ජනතාව අතරින් බිහි වී මුඛ පරම්පරාගත ව ජනකතා ආරක්ෂා වී ඇති බව හා මතු පරම්පරාවේ දැනගැනීම උදෙසා ඒවා ආරක්ෂා කරගත යුතු බව ඉහත පාඩම්වලදී අප සාකච්ඡා කළා ඔබට මතක ඇතැයි සිතමු (පළමු වාරයේ 1,2,10,11 පාඩම් නැවත බලන්න).

වර්තමාන සමාජ ගැටලුවලට විසඳුම්, ජනකතා පාදක නව නිර්මාණවලින් ඉස්මතු කරගත හැකි බව ද ඔබ දනී. ජනකතා ආශ්‍රිතව කිර්මාණය වූ නරි බැණා, එළොව ගිහින් මෙළෙව ආවා, රත්තරන්, පරාස්ස වැනි නාට්‍ය මගින් ආමන්ත්‍රණය කරන්නේ පැරණි සමාජයට නොව නූතන අපට ය. ඒ තුළින් වර්තමාන සමාජ ගැටලුවලට විසඳුම් ලබා ගත හැකි ය.

නමුත් මේ පාඩම තුළින් සාකච්ඡා කරන්නට යන්නේ පැරණි ජනකතාවල දෘෂ්ටිය නව ලෝකයේ සමාජ ප්‍රශ්නවලට ගැළපෙන පරිදි ආදේශ කරමින් නව ජනකතා ප්‍රබන්ධ කළ හැකි බව පෙන්වා දීමටයි.

පහතින් දැක්වෙන්නේ ඔබ දන්නා ජනකතාවක් හා එම ජනකතාව ම වෙනත් දෘෂ්ටි කෝණයකින් ලියනලද අවස්ථාවකි. එහි දී මුල් ජනකතාවේ මූලික කතා සන්ධර්භයට හානි කර නොමැති අයුරු බලන්න.

මිනිහා, තොප්පි සහ වඳුරෝ

තොප්පි වෙළෙන්දෙක් හිටියා. එයා තොප්පි කුඩයකුත් හිස තබාගෙන තොප්පි විකුණන්න යනවා. දවසක් දුර ගමනක් ගිහින් කැලැබද ප්‍රදේශයකින් අපසු එන්න සිදු වුණා. විඩාවක් දුනු නිසා හොඳ හෙවන ඇති ගසක් යට නැවතුනා. තොප්පි කුඩය පැත්තක තියලා එතැන ටිකක් වාඩිවුණා. සතීපෙට දන්නෙම නැතිව ටිකක් ඇහැ පියවුණා.

ඒ ගමේ හිටියා වඳුරු රංචුවක්. වඳුරෝ හිමිහිට තොප්පි වෙළෙන්දා ළඟට කිට්ටු වුණා. වඳුරෝ හොඳින් ම දැක්කා තොප්පියකුත් දාගෙන නිදා ඉන්න මිනිහට. තොප්පි කුඩයේ තියන තොප්පින් දැක්කා. වඳුරෝ හොරෙන් තොප්පි එකින් එක අරගෙන ඔළුවේ දාගත්තා. ඔන්න ඒ එක්ක ම මිනිහා ඇරුනා. වඳුරු කට්ටිය ඉක්මනට ගහට නැගගත්තා.

මිනිහා කලබල වුණා. කැ ගැහැව්වා, වඳුරන්ගෙන් තොප්පි ඉල්ලුවා, ඇඬුව දෙඬුවා, නොයෙක් දේ කළා ඒත් තොප්පි දාගත්තු වඳුරෝ ගහට වෙලා බලා ඉන්නවා. තොප්පි වෙළෙන්දා හොඳෙටෝම අසරණයි. ඒ වගේ ම එයාට දුකයි, තරහයි. එතන තිබුණු ගලක් අරගෙන වඳුරන්ට දමා ගැහැව්වා. වඳුරෝ මොකද දන්නව ද කළේ...? අර මිනිහ කරපු දේ ම කළා... ගමේ තිබුණු කොළවලින්, ගෙඩිවලින් මිනිහටත් දමා ගැහැව්වා.

ඔන්න ඒ පාර මිනිහට හොඳ කල්පනාවක් ආවා. මිනිහගේ හිසේ තිබුණ තොප්පිය ගලෝලා වඳුරෝ ඉන්න දිහාට විසි කළා. මේක දකපු වඳුරෝ ඒ පාර මොකද කළේ. උන්ගේ හිසේ දාගෙන හිටිය තොප්පින් ගලවල මිනිහා ඉන්න දිහාවට විසි කළා මිනිහට හරි සතුටයි. උපක්‍රමය සාර්ථකයි. මිනිහා විගහට තොප්පි ටකක් එකතුකරගෙන එතනින් පිටත් වුණා.

දැන් මේ කතාව ම වෙනත් ආකාරයකට කියවමු.

මහ පාරක් අද්දර ලොකු ගහක් තිබුණා. කැලේ හිටිය වඳුරු රංචුවක් නිතරම ඒ ගහට එන්න පුරුදු වෙලා හිටියා. වඳුරන්ට නායකයෙකුත් හිටිය. එදාත් වෙනදා වගේ ම මේ අය ගහ උඩට වෙලා විනෝදෙන් කාලය ගත කළා.

මිනිහෙක් එනව දකල නායක වඳුරා, අනෙක් වඳුරන්ට පොඩි සංඥාවක් කළා. වඳුරෙ රංචුවේ සද්දේ ටකක් අඩු වුණා. වෙළදාමේ යමින් සිටි තොප්පි වෙළෙන්දෙක් ගහ යට වාඩිවුණා. තොප්පි කුඩයත් පැත්තකින් තියලා ගහට හේත්තුවකුත් දාගත්ත. මෙන්න බොලේ ටික වෙලාවක් යනකොට කටත් ඇරගෙන මිනිහ නිදි. තරුණ වඳුරො නායකයාගේ අවවාදයත් නොතකා මිනිහා නිදියත් ඉන්න තැනට ටිකින් ටික කිට්ටු වුණා. තොප්පි කුඩයේ තියෙන තොප්පි ටිකත් එකින් එක අතට ගත්තා. අනික් වඳුරන්ටත් දුන්නා. නායක වඳුරටත් එකක් ලැබුණා. නායක වඳුරා මිනිහ දිහා බලලා ඒ විදියට තොප්පිය හිසේ දාගත්තා. ඔන්න අනික් වඳුරොත් නායක වඳුරා කළ ආකාරයට එහෙත් මෙහෙත් අර තොප්පි හිස්වල දාගත්ත. කවදා දකපු දෙයක් ද? එකිනෙකා දිහා උපහාසයෙන් බලලා හිනා වෙනවා. තොප්පිය හරෝ හරේ එක එක විදියට දාගන්නවා, නටනවා. එක එකාගේ හැඩ බලනවා. හැබැයි මේ විනෝදේ ටික වෙලාවයි. අර නින්දහිනින් හිටිය මිනිහ ඇහැරුනා.

වඳුරො රංචුව ම ගහට නැගගත්තා. ගහේ අතු අස්සට වෙලා බලා ඉන්නවා. දැන් තමයි මිනිහගේ නාඩගම පටන් ගත්තේ. මිනිහා අඩි හප්පනවා, කෑ ගහනවා, හූ කියනවා, අඬනවා, බිම පෙරළෙනවා, දෙයියන්ට කියනවා.... මේ වගේ ටික වෙලාවක් ගතවුණා. මිනිහා වඳුරන්ට බැන බැන ගල් මුගුරු හොය හොයා ගහන්න පටන් ගත්තා.

මේ සෙල්ලමත් නරක ම නෑ. වඳුරන්ටත් අළුත් සෙල්ලමක්. ගහේ ඉන්න වඳුරොත් මොකද කළේ, ගහේ තියන ගෙඩිවලින්, මල්වලින්, කෙළවලින්, අතට හුවෙන හැම එකකින් ම මිනිහටත් දමලා ගහන්න පටන් ගත්තා. ටික වෙලාවක් යනකොට මිනිහා නතර වුණා. නතර වෙලා කල්පනා කරන්න පටන් ගත්තා. වඳුරොත් දැන් වැඩ නවත්තලා බලන් ඉන්නවා. මිනිහා ඉස්සරහට ආවා. තොප්පිය ගලවලා ආයේ දාගත්තා. වඳුරොත් ඒක ම කළා. මිනිහා තොප්පිට අතට අරන් එහෙට මෙහෙට වතල ආයේමත් දා ගත්තා. වඳුරොත් ඒක ම කළා. මිනිහ තොප්පිය උඩ වීසි කළා. වඳුරො රංචුම ම ඒ විදියට ම තොප්පි ටික මිනිහා ඉන්න දිහාවට වීසි කළා.

වඳුරන්ට හිතාගන්න බෑ මොකද වුණේ කියලා. උන් ටික හැල හොල්මනක් නැතිව බලාගෙන ඉන්නවා. මිනිහා සතුටෙන් උඩ පැන පැන. හිනා වෙව් තොප්පි ටික එකතු කරනවා. ඒවා ටික කුඩයේ දාගෙන වඳුරන්ටත් විරිත්තලා යන්න යනවා.

වඳුරො දැන් තමයි තේරුම්ගත්තේ මිනිහගේ ගැට්ට අහුවුණා කියලා. මොනවා කරන්න ද? කිසිම දෙයක් කල්පනා කරන්නෙ නැතිව අනුන්ව අනුකරනය කරන්න ගියාම ඔහොම වෙනවා.

ක්‍රියාකාරකම :

ඉහත කතාව ම තවත් වෙනස් ආකාරයට ලිවිය හැකි දැයි බලන්න. මේ ආකාරයට භාවා සහ නරියා ලබු කිරිබත් පිසූ කතාව, භාවා සහ ඉබ්බා තරගයට දිව ගිය කතාව, කපුටා සහ කේජ්‍ර කැල්ල කතාව, නැට්ට හිර කරගත්තු වඳුරගේ කතාව තැනිනම් ඔබ දන්නා වෙනත් කතාවක් වෙනස් ආකාරයට නැවත ලියන්න.

ජනකතාව නැවත ලිවීමේ දී මෙම කරුණු පිළිබඳ සැලකිල්ල දක්වන්න.

01. ජනකතාවකට ආවේණික භාෂා ශෛලිය හඳුනා ගන්න.
02. එයට නව අර්ථකථන එක් කරන්න. (මුල් ජනකතාව තවත් වර්ධනය කළ හැකිය නැතිනම් එහි මූලික පණිවුඩය වෙනස් කළ හැකි ය.
03. යටි පෙළ හඳුනා ගැනීම. (යටි පෙළ යනු මතුපිටින් කියවෙන කතාව ට අමතර ව එහි අපට අවධාරණය කරන යටි අරුතයි).

උදාහරණයක් ලෙස ඉහත තොප්පි වෙළෙන්දාගේ කතාවේ ම කතාන්දර දෙක බලන්න. මුල් කතාවේ තොප්පි වෙළෙන්දාගේ (ස්ථානෝචිත ප්‍රඥාව) තැනට සුදුසු නුවණ පාවිච්චිකළ ආකාරය පෙන්වා දෙයි. දෙවන කතාවේ වඳුරන් අන්ධානුකරණයට ගොස් රැවටුන ආකාරය පෙන්වා දෙයි. අප වඳුරන්ගේ පැත්තෙන් සිතා බැලූ කළ, ඉගෙනගත යුතු පාඩමක් ඇත. එම පාඩම යටිපෙළ වශයෙන් දැක්විය හැකි ය.

04. මෙම අභ්‍යාසය කිරීමේ දී තත්කාලීන සමාජ ගැටලු ද සොයා බැලිය යුතු ය. එනම් අද සමාජයේ පවතින සමාජ, සංස්කෘතික ගැටලු මොනවා ද කියා පුවත්පත්, ජනමාධ්‍ය පරිශීලනය කර දැන ගැනීමයි. නැතිනම් වැඩිහිටියන් ගෙන් ඇසීමයි.

එමෙන් ම එම සමාජ ගටළුවලට ප්‍රතිකර්ම හඳුනා ගෙන ඒවා මග හැර ගැනීමට හැකි උපාය මාර්ග කතාව තුළ ම ඇතුළත් කිරීම කළ හැකි ය.

05. විවිධ ජනකතා කියවන්න, ඒවා එක්රැස් කරන්න. අන් අයට කියා දෙන්න.

පැවරුම - පැරණි ජනකතා, නව අර්ථකථන සහිත ව යටිපෙළ අරුත් මතු වන සේ ද තත්කාලීන සමාජ ගැටලු හා ප්‍රතිකර්ම ඇතුළත් වන සේ ද ප්‍රතිනිර්මාණය කර ලිවීම හා ජනකතා (දේශීය හා විදේශීය වශයෙන්) එක්රැස් කරන්න.

10 පාඩම :

නියම හඬින් දෙවස් කියමු. දෙවස් කියා රැහැම් රහමු.

ක්‍රියාකාරකම 1: -

සංගීත රිද්මයකට අනුව සිසුන් ඒ මේ අත නිදහසේ ඇවිදීමට සලස්වනු ලැබේ. ඒ සඳහා ඉඩකඩ ඇති ශාලාවක් වැනි නිදහස් අවකාශයක් තෝරා ගැනේ.

සිසුන් ඇවිද යන ගමන් හිගන්නෙක්, තරහින් සිටින්නෙක්, හමුදුරුනමක්, හොරෙක්, මානසික රෝගියෙක්, සටනකින් පරාජය වූ සොල්දාදුවෙක්, බල්ලෙක් එළවාගෙන එන විට දුවන ළමයෙක්, රසවත් කෑමක් පසුපස යන පෙරේතයෙක්, බස්නායක නිලමේ වැනි ඕනෑම වර්තයක් නිරූපණය කිරීමට ගුරුවරයා විසින් උපදෙස් දෙනු ලැබේ. සිසුන් අවිදන ගමන් ඒ ඒ වර්තවලට පිවිසී ඒවා නිරූපණය කළ යුතුය.

ක්‍රියාකාරකම 2: -

සිසුන් රවුමක් සෑදෙන සේ ශාලාවේ සිටගෙන හොඳින් හුස්ම ඉහළ ගැනීම, පහළට දූමිම කීපසැරයක් කළ යුතු ය. මෙය අපේ හුස්ම හා කටහඬ වර්ධනය කිරීම සම්බන්ධ සුළු අභ්‍යාසයකි.

ක්‍රියාකාරකම 3:

විවිධ වර්තයන් ඇතුළත් කොට සකස් කරගත් තුණ්ඩු කැබලි දමූ බඳුනක් ශාලාවේ මැද තබා ඇත. ඒ වටා සිසුන් රවුමට සිටගෙන සිටී. ගුරුවරයා එයින් අහඹු ලෙස තුණ්ඩු කැබැල්ලක් සිසුවෙකුට මැදට පැමිණ ගැනීමට අවස්ථාව සලසා දෙයි. එම තුණ්ඩුවේ ඇති වර්තයට අදාළ ව සිසුන් විසින් ම ගොඩ නගා ගත් සංවාද කීමට මෙහි දී සිදුවේ.

මෙවැනි අභ්‍යාස මගින්, සමාජයේ ඇති විවිධ වර්ත හඳුනා ගැනීමට සිසුන් පෙළඹෙන අතර ඒ ඒ වර්තයන් තුළ ඒවාට ආවේණික වූ හඬක් ඇති බව ද හඳුනා ගෙන එම වර්තවලට අයත් හඬ අනුකරණය කිරීමට සිදු වේ.

ඉදිරිපත් කරන සංවාද නාට්‍යමය ස්වරූපයෙන් කිරීමට උත්සාහ කළ යුතු ය කටහඬට ගැළපෙන ලෙස සාත්තවික අභිනය ඉදිරිපත් කිරීම ද අනිවාර්ය වේ.

පැවරුම -

01. විවිධ වර්ත 5ක් නම් කරන්න.

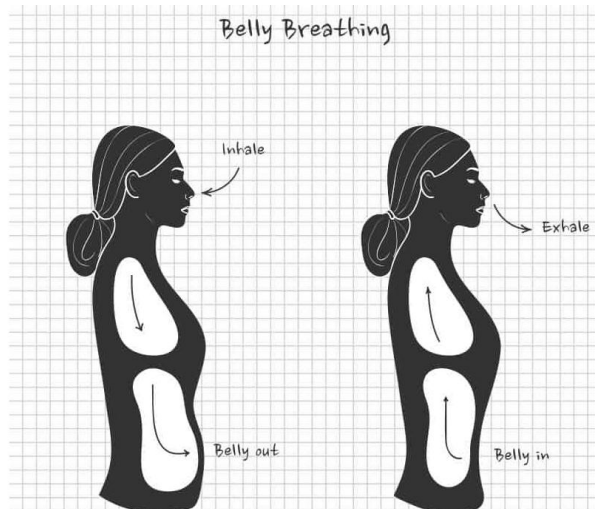
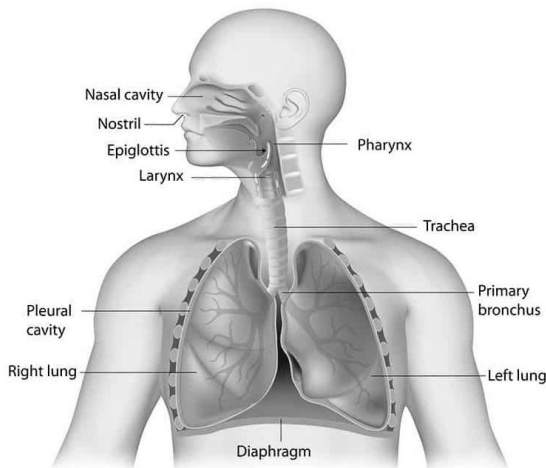
02. එම වර්තවලට ගැළපෙන, අදාළ සංවාද බණ්ඩයක් ලියා, ශබ්ද නගා කියවන්න.

03. සිසුන් දෙදෙනෙක් වර්ත දෙකක් අදාළ සංවාද ද සමග අනුකරණය කරන්න.

හැඟීම් ප්‍රකාශයට කටහඬ යොදා ගනිමු.

මිනිස් කටහඬ ප්‍රබලව භාවිත කිරීමට එය පුහුණු කළ යුතු ය. එය වර්ධනය කිරීමට අභ්‍යාස කළ යුතු ය. අපට ලස්සන කටහඬක් ලැබී ඇති බව සැබැවකි, නමුත් නාට්‍ය කලාව හදාරණ ඔබට විවිධ වර්තයන්ට සුදුසුවන ආකාරයට භාවිත කළ හැකි, හඬ පාලනයෙන් යුත්, ප්‍රබල, ශක්තිමත් කටහඬක් අවශ්‍ය වේ.

කටහඬ යනු අපේ හුස්ම ගැනීම හා හුස්ම හෙළීම සම්බන්ධ ක්‍රියාවලිය නිසා හටගන්නා ප්‍රතිඵලයකි. අපගේ පෙණහැල්ල, ස්වාස නාලය, ස්වරාලය පමණක් නොව අපගේ ඉල ඇටවලින් සමන්විත පපු ප්‍රදේශය හා කුසය ද එයට සම්බන්ධ ය.

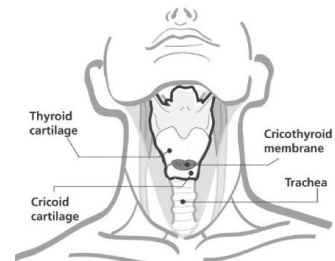

හුස්ම හා කටහඬ සම්බන්ධ අභ්‍යාසයක දෙදෙමු.

ක්‍රියාකාරකම : -

පළමු පියවර - (මෙය භාවනාවක් මෙන් කරන්න)

- ★ සිසුන් වට්ටට සිටගන්න. දැස් පියා ගන්න.
- ★ ආශ්වාස වාතය සිරුර තුළට යාමේ දී සිරුරේ සිදු වන වෙනස්කම්වලට සිත යොමු කරන්න.
- ★ ප්‍රශ්වාස වාතය සිරුරෙන් පිටවීමේ දී සිරුරේ සිදු වන වෙනස්කම්වලට සිත යොමු කරන්න.

දෙවන පියවර - (මෙවැනි අභ්‍යාස කිරීමෙන් ලය ධාරිතාව වැඩි කර ගත හැකි ය).

- ★ විවිධ ස්වර ගෙන (එනම් අ, ආ, ඇ, ඈ, ඉ, ඊ, උ, ඌ, ඍ, ඞ හෝ A, E, I, O, U භාවිත කළ හැකි ය) උච්ච, මධ්‍ය, මන්ද ස්ථානවලට අනුව හඬනගා කියවන්න.
- ★ රහසින්, දර සිටින කෙනෙකුට මෙන්, තරහෙන්, දුකෙන්, ලැජ්ජාවෙන්, අනුක්ෂාපාවෙන්, බියෙන්.....

තුන්වන පියවර - (සංවාද භාවිත කරන්න)

- ★ එක ම වාක්‍යාංශය විවිධ අරුත්වලට අනුව කියන්න.
- ★ පහත දැක්වෙන සංවාද බණ්ඩ එකිනෙකා අතර බෙදා ගෙන විවිධ පරාසයන්ට අනුව කියන්න.
- ★ දෙවනුව විවිධ පරාසයන්ට අනුව කීමේ දී විවිධ හැඟීම් දනවන ආකාරයට කියන්න.
 1. "කැත්තක් අරගෙන වත්තට යනකොට පෙත්තෙක් ඉඳ ගෙන කපු කනවා ලංසි පැටව් මුදු යන්න නැවක් හදනවා තකදොං නැවක් හදනවා"
 2. "අම්මේ... මට බෑ අද ඉස්කෝලෙ යන්න. ටීවර් කිව්ව වක්කරේ පාඩම් නැත්නම් පන්තියෙන් එළියට දානව කියලා."
 3. "සුදු රට කපු, කළු රට කපු, රතු රට කපු, රළු රට රට කපු"

පහත දැක්වෙන වචන විවිධ හැඟීම්වලින් (ආදරය, දුක, කෝපය, සතුට, තරහ, ලැජ්ජාව) හා විවිධ අදහස් ප්‍රකාශවන පරිදි (ධනාත්මක, සෘණාත්මක, උපහාසාත්මක, ප්‍රශ්නාර්ථයෙන්, පුද්ගලයෙන්, රහසින්, දුර සිටින කෙනෙකුට...) ඉදිරිපත් කරන්න. එහි දී ආංගික හා සාත්ත්වික අභිනයන් ද දැක්විය හැකි ය.

1. අර කියෙන්නෙ දොර.	2. එයාට පුළුවන්.	3. එයා යාලුයි.
4. යන්න පුළුවන්.	5. අම්මේ.	6. එපා යන්න අරින්න.
7. කරලා කියෙන්නේ අපූරුවට.	8. බැලුම්බෝලයක්.	9. හතයි තිහට.

පැවරුම -

01. ළමා ගීතයක් ගායනා කරමින් රංගනයක් ඉදිරිපත් කරන්න.
02. "ආලෙ බැන්ද මාගෙ රමාවන්....." ගීතය ගායනා කරන්න. (මෙහි දී විවිධ හඬ, අර්ථ, හැඟීම් දැනවන ආකාරය සඳහා අවධානය යොමු වේ.)
03. විවිධ හඬ පරාසයන් ඇති සතුන්ගේ නම් ලැයිස්තුගත කරන්න.
04. විවිධ අවස්ථාවන්ට උචිත, විවිධ හැඟීම් දැනවන සංවාද බණ්ඩ කිහිපයක් ලියන්න.
05. ගුවන් විදුලිය නාට්‍ය කිහිපයක් ලියන්න. ශ්‍රවණය කරන්න.

12 පාඩම :

හඬ යොදවු.

මෙම පාඩමේ දී නාට්‍ය සඳහා වන පසුබිම් ශබ්ද හා නාට්‍යමය අවස්ථා තීව්‍ර කිරීමට (එනම් වඩාත් තියුණු ලෙස රඟපෑමට) අවශ්‍ය විවිධ බාහිර හඬ නිර්මාණය කිරීම පිළිබඳව සාකච්ඡා කරමු. එහි දී පහත දැක්වෙන ද්‍රව්‍ය සිසුන් විසින් සපයා ගත යුතු ය. ඒවා පෙර දින සූදානම් කර පාසලට රැගෙන ආ යුතු ය.

අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය

ලී පෙට්ටියක්, එක්ස්ටර් කොලයක්, බෙරයක්, සීනුවක්, පොල්කටු 2ක්, වැලි පිරවූ බිස්කට් ටින් එකක්.

ක්‍රියාකාරකම :

කණ්ඩායම් දෙකක් ලෙස මෙම ක්‍රියාකාරකම කළ හැකි ය. එක් කණ්ඩායමක් දැස් පියාගෙන සිටින විට අනෙක් කණ්ඩායම පහත දැක්වෙන ආකාරයට ශබ්ද නිර්මාණය කළ යුතු ය. ඇස් පියා ගත් කණ්ඩායම එම ශබ්ද හඳුනාගත යුතු ය. (පොල්කටු දෙක ආශ්‍රයෙන් අශ්ව කුර ගැටෙන ශබ්දයක්, අත්පුඩියක්, ඇවිද යන හඬ, ජලය වත් කරන හඬ....)

මේ ආකාරයට මිනිස් කටහඬ මගින් ද විවිධ අවස්ථාවල විවිධ හැඟීම් දැනවෙන ශබ්ද නිකුත්කළ හැකි ය. (දුරින් අරසෙන හු හඬක්, කෙදිරිල්ලක්, අඬහැරයක්, කැස්සක්, කිවිසුමක්, හති හලන හඬ....)

නාට්‍යයක අවස්ථා තීව්‍ර කිරීම සඳහා විවිධ ශබ්ද දායක කර ගත හැකි ය.

ස්වාභාවික පරිසරයෙන් ඇසෙන ශබ්ද (කුරුලු ගී, ගහ කොළ සුළඟට සෙලවෙන හඬ, වර්ෂාව, හෙන හඬ, ගංගා ඇළ දොළ හඬ) ශ්‍රව්‍ය පටයක් /ශබ්ද උපකරණයක් ආධාරයෙන් ද ඇසෙන්නට සැලැස්විය හැකි ය. විවිධ ශබ්ද හෝ නාද රටා විවිධ අවස්ථාවන් සඳහා යොදාගත හැකි ය.

එසේ තැටිගතකළ ශබ්ද උපකරණයක් ඇසුරින් සුන්දර හා ප්‍රීතිදායක අවස්ථා, දිය ඇලි/ඇළ දොළ ගලන හඬ, මඟුල් බෙර, හක් පිඹීම, කෝකිල නාදය මෙන් ම හයානක අවස්ථා, අහස ගොරවන හඬ, වණ්ඩ මාරුතයක හඬ, වෙඩි හඬ, පිපිරීම් හඬ, යන ශබ්ද වෙන් වෙන් ව හඳුනා ගන්න. ස්වාභාවික ශබ්ද හා කෘත්‍රිම ශබ්ද වෙන් වශයෙන් හඳුනා ගන්න.

අභ්‍යාස : -

01. පොළක බඩු විකිණීම, බස් රථයක ටිකට් කඩන කොන්දොස්තර.
02. මළ ගෙදරක කතාවක් පැවැත්වීම හා බණ දේශනා කිරීම අනුකරණය කර පෙන්වන්න.
03. නාට්‍යයක දී විවිධ ශබ්ද උත්පාදනය සඳහා යොදා ගත හැකි ආදේශක භාණ්ඩ ලැයිස්තුගත කරන්න.
04. මිනිසාගේ මැදිහත් වීමෙන් උපදින ශබ්ද සහ ස්වාභාවික පරිසරයේ ඇති ශබ්ද වෙන් වශයෙන් ලියා දක්වන්න.

පැවරුම - මඟුල් ගෙය, මළ ගෙය, පූජ්‍ය ස්ථාන, වෙළෙඳ පොළ, බස් නැවතුම් පොළ වැනි ස්ථානවලට ගොස් ඉරියව් හා ශබ්ද පිළිබඳ ව අවධානය යොමු කරන්න.

13 පාඩම :

ජනකතා ආශ්‍රිත විවිධ නිර්මාණ කරමු.

ජනකතා කියවා, අසා රස විඳීමට පමණක් නොව ඒවා ඇසුරෙන් විවිධ ක්‍රියාකාරකම් කළ හැකි ය. ඔබ කැමති ජනකතාවක් මුල් කරගෙන පහත දැක්වෙන ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරන්න.

1. ජනකතා ආශ්‍රිත කවි ගී නිර්මාණය කිරීම..
2. ජනකතා ආශ්‍රිත චිත්‍ර ඇඳීම.
3. ජනකතා ඇසුරින් ගුවන් විදුලි නාට්‍ය නිර්මාණය කිරීම.
4. වේදිකා නාට්‍ය නිර්මාණය කිරීම.

- ★ මෙහි දී විවිධ ජනකතාවල ඇති රසවත් මෙන් ම වැදගත් අවස්ථා තෝරා ගත යුතු වේ.
- ★ පරිකල්පන ශක්තිය මෙහෙයවා එය රසවත් (අවශ්‍ය විට වෙනස් කළ හැකි ය) කළ යුතු ය (අවශ්‍ය විට වෙනස් කළ හැකි ය) .
- ★ ජන සාහිත්‍යය පෝෂණයෙහි ලා ඵලැති නිර්මාණ ඉතාමත් ම වැදගත් වේ.

පැවරුම - විවිධ අංශයන් යටතේ (ඉහතින් සඳහන්) ජනකතා එක්රැස් කොට කුඩා පොත් පිටුවක් නිර්මාණය කිරීම.

14 පාඩම :
හොඳ සිරිත් පිළිපදිමු.

සිරිත් මල්දම ග්‍රන්ථය

“සිරිත් මල්දම” නම් අගනා කාව්‍ය ග්‍රන්ථය රචනා කොට ඇත්තේ අම්. ඇල්. ද සිල්වා ගුරු මුහන්දිරම් තුමා ය. ඉතා සරළ කවිවලින් සමන්විත මෙම පොතේ කෙටස් තුනක් දැකිය හැකි ය. පද්‍ය 186 ක් ඇත.

“සිරිත් මල්දම” ළමුන්ට සිරිත් විරිත් ඉගැන්වීම සඳහා ලියා ඇති කෘතියකි. (සිරිත් - විරිත් යනු, අප පිළිගත යුතු දේ සහ අත්හළ යුතු දේවල් ය). මෙවැනි උපදේශ අඩංගු පොත්වලට උපදේශාත්මක සාහිත්‍ය ග්‍රන්ථ කියා ද කියනු ලැබේ. මෙම පාඩම සිරිත් මල්දමේ උපදේශයන් පදනම්කරගෙන නාට්‍ය නිර්මාණය කිරීමයි.

සිරිත් මල්දමෙන් අදහස් රැගෙන නාට්‍ය නිර්මාණය කරමු.

නාට්‍යයකට, නාට්‍ය පිටපතක් අත්‍යවශ්‍ය වේ. නාට්‍ය පිටපතක් ලිවීමට කිසියම් කථා වස්තුවක් පාදක කරගත යුතු ය. “සිරිත් මල්දම” යනු ඉතා අගනා කතා වස්තු අඩංගු උල්පතකි. එයින් නාට්‍යමය අවස්ථා බහුල වශයෙන් සොයා ගත හැකි ය.

පහතින් දක්වෙන්නේ නාට්‍ය සඳහා වැදගත්වන කතා වස්තුවක් නිර්මාණය කළ හැකි තේමා කීපයකි. පස් පවින් වළකී සිටීමේ වටිනාකම, යහපත් පුරවැසියෙකු සේ සමාජයට පිවිසීමට අප අනුගමනය කළ යුතු සිරිත්, සතා සිව්පාවුන් සම්බන්ධයෙන් නිවැරදි ගරඟන යුතු අපගේ ආකල්ප ආදිය දැක් වෙයි.

(5) වන කවිය

නමන් පණ ලෙස	හැම
සතුන් ගැන සලකා	පෙම
ඔවුන් දුටු විල	සම
කරන් ආදර ගුණය නොහැරම	

(8) වන කවිය

සෙල්ලම් සිතින්	වත්
යම්කිසි තරහකින්	වත්
මරණ සිතකින්	වත්
සතුන් හට වද දීම	නොහොඳින්

(32) වන කවිය

පාසලට	යන එන
අතර මග දී	කිසි තැන
කොලහල	නොකරමින්
ගමන් කරපන් සිල්වතෙකු මෙන	

(23) වන කවිය

මහලු වී	සිටියත්
රුවන් අඩු වී	සිටියත්
දුප්පත් ව	සිටියත්
දෙමව්පිය වැඳ පුදනු	යහපත්

(40) වන කවිය

මව්පිය දෙදෙනාට	සලකාපන්නේ
හිරිහැර කෙරුමට සිත නොම	ගන්නේ
බසිමින් පාරට පැන	නුදුවන්නේ
දවසින් දවසම දැන	හැඳියන්නේ

(49) වන කවිය

ඇඟ වැසුමෙන් නිසි ඇඳුම්	අඳින්නේ
බඩ පෙනුමෙන් රෙදි ඇඳ නොම	ගන්නේ
හිස වැසුමෙන් කිසි තැන	නොවඳින්නේ
සුදුසු තැනින් නිසි ලෙස	පලයන්නේ

පැවරුම - “සිරිත් මල්දම” ග්‍රන්ථයෙන් තෝරා ගත් කාව්‍ය තේමා කර ගනිමින් නාට්‍යයක් නිර්මාණය කර දිරිපත් කරන්න.

I කොටස

නම : පන්තිය:..... අංකය :

• ප්‍රශ්න සියල්ලටම පිළිතුරු සපයන්න

01. යම් කිසි වර්තයක් ඒ අයුරින් ම නිරූපණය කිරීම හඳුන්වනු ලබන්නේ,

(1) අනුකරණය නම්නි.	(2) එසැණ නිරූපන නම්නි.
(3) සමාරෝපය නම්නි.	(4) රූපණය නම්නි.

02. 'ප්‍රේක්ෂකයා' යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ,

(1) නාට්‍ය පෙළ කියවන්නා ය.	(2) නාට්‍ය ලියන්නා ය.
(3) නාට්‍ය නරඹන්නා ය.	(4) නාට්‍ය අසා සිටින්නා ය.

03. ස්වභාවික පරිසරයට අයත් වේ.

(1) චිත්‍ර	(2) වෙහෙර විහාර	(3) මූර්ති	(4) සඳ එළිය

04. අධි මානස වර්තයකි.

(1) හෙදිය	(2) රියදුරු මහතා	(3) සුරංගනාව	(4) මාලු වෙළෙන්දා

05. පුද්ගල වර්ත නිරූපණයේ දී හමුදා සෙබලාගේ වර්තය සඳහා භාවිත කළ හැකි මෙවලම කි.

(1) බිලි පිත්ත	(2) කුවක්කුව	(3) බෝලය	(4) පොත

• අංක 6 සිට 10 දක්වා ගැළපෙන පිළිතුර තෝරා යා කරන්න.

	A නර් බැණා
06. රජතුමා	B බුමිකා
07. "පුංචි අපට දැන් තේරෙයි"	C සිද්ධි
08. ජනකතා	D කඩුව
09. වර්ත	E අමර
10. කතාන්දරය	F කුකුළු හාමි

• අංක 11 සිට 15 දක්වා ප්‍රකාශ නිවැරදි නම් (✓) ලකුණ ද වැරදි නම් (X) ලකුණ ද යොදන්න.

11. ජනකතාවල ගැමි වහර භාවිතා කරයි.	(.....)
12. කතාන්දරයක නාට්‍යෝචිත අවස්ථා දක්නට ලැබේ.	(.....)
13. පියාභිත සමනලයා අපට අනුකරණය කළ හැකි ය.	(.....)
14. දෛනික සිදුවීම් ක්ෂණික නිරූපණ ලෙස ඉදිරිපත් කළ හැකි ය.	(.....)
15. නාට්‍ය නිර්මාණය සඳහා පරිකල්පන ශක්තිය අවශ්‍ය නොවේ.	(.....)

- වරහන් තුළ දී ඇති වචන තෝරා හිස්තැන් පුරවන්න.

11. රංගනයේ දී උපයෝගී කරගන්නා භාණ්ඩ නමින් හඳුන්වයි.
12. නාට්‍යයේ මාධ්‍ය ය යි.
13. 'පුංචි අපට දැන් තේරෙයි' නාට්‍යය නිර්මාණය කරන ලද්දේ විසිනි.
14. පෙර සූදානමකින් තොර ව ඉදිරිපත් කරනු ලබන නිරූපණ නම් වේ.
15. නාට්‍ය පිටපතක නළු නිළියන්ට ලබා දෙනු ලබන උපදෙස් නමින් හැඳින්වේ.

(රංග විධාන, අභිනය, නාට්‍යෝපකරණ, සංවාද, සෝමලතා සුබසිංහ මහත්මිය, කිෂණික නිරූපණ)
(ලකුණු 1x20 = 20)

II කොටස

- පළමු ප්‍රශ්නය ඇතුළුව ප්‍රශ්න තුනකට පිළිතුරු සපයන්න.

01. i) ඔබ උගත් ජනකතා දෙකක් නම් කරන්න. (උ. 2)
 ii) ජනකතාවල ලක්ෂණ තුනක් ලියන්න. (උ. 3)
 iii) පහත දැක්වෙන එක් ජනකතාවක් තෝරාගෙන එය ප්‍රතිනිර්මාණය කරන්න. (උ. 5)
 a) තොප්පි වෙළෙන්දා b) අහස කඩා වැටීම c) නාඩි බැලීම

02. i) නාට්‍යෝපකරණ යනු මොනවා ද? (උ. 2)
 ii) කිෂණික නිරූපණයක දී ඔබ විසින් භාවිත කරන ලද නාට්‍යෝපකරණ තුනක් නම් කරන්න. (උ. 3)
 iii) පහත වර්ග සඳහා භාවිත කළ හැකි නාට්‍යෝපකරණ නම් කරන්න. (උ. 5)
 a) සුරංගනාව
 b) මහල්ලා
 c) රජතුමා
 d) ආරච්චි රාළ
 e) මාලු වෙළෙන්දා

03. i) අධි මානුෂ වර්ග හතරක් නම් කරන්න. (උ. 2)
 ii) ඉන් එක් වර්ගයක් ඔබ පන්ති කාමරයේ දී නිරූපණය කළ ආකාරය ලියන්න. (උ. 3)
 iii) මානුෂ වර්ගයක් හා අධි මානුෂ වර්ගයක් අතර දෙබසක් නිර්මාණය කරන්න. (උ. 5)

04. ඔබ කැමති ජනකතාවක් පාදක කරගෙන නාට්‍ය පිටපතක් නිර්මාණය කරන්න.
 i) වර්ග. සංවාද නිර්මාණය (උ. 6)
 iii) රංග විධාන යෙදීම (උ. 4)

05. පහත සඳහන් මාතෘකා අතරින් දෙකකට කෙටි සටහන් ලියන්න.
 i) සබකෝලය ii) සජීවී බව iii) සාමූහිකත්වය iv) අභිනය

(5x2 = 10)